БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 125 (18.901). ● Жума, 1 июнь 1984 йил ● Баҳоси 3 тийин.

К. У. ЧЕРНЕНКО СУРИЯ ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТИ Р. АСАДНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко СССР Олий Совети Президиумининг таклифига биноан визит билан Совет Иттифоқига келган Араб Социалистик Уйғониш партияси раҳбарлик органининг аъзоси, Сурия Араб Республикасининг вице-президенти Р. Асадни 31 май куни қабул қилди. Улар ўртасида бўлиб ўтган суҳбат Совет — Сурия муносабатларига хос дўстлик ва самимийлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

Т. ЖИВКОВ МОСКВАГА КЕЛДИ

БКП Марказий Комитетининг Бош секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков Болгарияда социалистик революциянинг 40 йиллиги муносабати билан БХР миллий виставкаси очилишида иштирок этиш учун 31 май куни қисқа муддатли дўстлик визити билан Москвага келди.

Аэродромда Т. Живковни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. С. Горбачев, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

ҲАР БИР ИШ ЎРНИДА ТЕЖАМКОР БЎЛАЙЛИК!

КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь, 1984 йил февраль ва апрель Пленумларининг қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг кўрсатмалари ва тавсияларида таъкидланганидек, ҳозирги шароитда ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларида, ҳар бир иш ўрнида тежамкорлик режимини кучайтиришга алоҳида эътибор бериш, шунинг ҳисобига халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга эришиш зарур.

Қўқон пайпоқ-йигирув комбинати ҳамда Самарқанддаги «Ҳужум» пиллакашлик фабрикасининг коллективлари мана шу ғоят муҳим халқ хўжалик вазифасини ҳал этишга ўз ҳиссасини қўшишга интилиб, товар маҳсулотни реализация қилиш, меҳнат унумдорлиги юзасидан шу йилнинг тўрт ойи планлари бажарилишини таъминладилар, ушбу кўрсаткичларни ўстиришга эришдилар, 500 килограмм пиллани, 8 тонна синтетик ипни, 7 тонна калава ипни, 89,5 минг киловатт-соат электр энергияни тежадилар. Улар пахтадан, ип калавадан ва пилладан оқилона ҳамда тежаб-тергаб фойдаланиш учун социалистик мусобақани авж олдириш ташаббуси билан майдонга чиқиб, зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Қўқон пайпоқ-йигирув комбинати, Самарқанддаги «Ҳужум» пиллакашлик фабрикаси коллективларининг пахта толасидан, ип-калавадан ва пилладан, электр энергиядан оқилона ҳамда тежаб-тергаб фойдаланиш учун социалистик мусобақани авж олдириш соҳасидаги ташаббусини маъқуллади.

Қўқон пайпоқ-йигирув комбинати, Самарқанд пиллакашлик фабрикаси партия ташкилотларига иқтисод ва тежамкорлик учун бошланган социалистик мусобақага бошчилик қилиш, шу муҳим ишда коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш топширилди.

Область, шаҳар, район партия комитетлари, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети республика корхоналарида ана шу ташаббусни кенг кўламда оммалаштиришга доир зарур ташкилотчилик ва сиёсий ишларни ўтказишлари лозим. Хом ашё ресурсларидан оқилона фойдаланиш юзасидан белгиланган тадбирлар бажарилиши устидан контроллик кучайтирилиши керак. Пахтани, калавани ва бошқа хом ашё турларини тежаш юзасидан топшириқлар ҳамда қабул қилинган социалистик мажбуриятлар адо этилиши учун хўжалик раҳбарларининг масъулияти оширилсин.

Министрликлар ва идораларга мазкур қарорни коллегияларда кўриб чиқиш таклиф этилди. Ушбу коллективларнинг ватанпарварлик ташаббуси қўллаб-қувватланиб, тармоқларда кенг оммалаштирилсин.

Республика газеталарининг редакциялари, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети хом ашё ресурсларидан оқилона ва тежаб-тергаб фойдаланиш учун ўтказилаётган социалистик мусобақада энг яхши кўрсаткичларга эришган ишлаб чиқариш коллективлари ҳамда илғорларининг ютуқларини мунтазам суратда ёритиб борсинлар.

УНУМДОРЛИКНИ ОШИРИБ, ТАННАРХНИ АРЗОНЛАШТИРАМИЗ

ПАХТА, ИП-КАЛАВА ВА ПИЛЛАДАН ОҚИЛОНА ҲАМДА ТЕЖАБ-ТЕРГАБ ФОЙДАЛАНИШ УЧУН СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ АВЖ ОЛДИРИШ ЮЗАСИДАН ҚЎҚОН ПАЙПОҚ-ЙИГИРУВ КОМБИНАТИ ВА САМАРҚАНДДАГИ «ҲУЖУМ» ПИЛЛАКАШЛИК ФАБРИКАСИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

ҚЎҚОН пайпоқ-йигирув комбинати ва Самарқанддаги «Ҳужум» пиллакашлик фабрикаларининг коллективлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь, 1984 йил февраль ва апрель Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг партия иқтисодий сиёсати масалаларига доир нутқларидаги қоидалар ва хулосаларга амал қилиб ҳамда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришга ўз ҳиссаларини қўшишга интилиб, товар маҳсулоти реализация қилиш, меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан шу йил тўрт ойи планларининг бажарилишини таъминладилар, ана шу кўрсаткичларни ўстиришга эришдилар, 500 килограмм пилла, 8 тонна синтетик ип, 7 тонна ип-калава, 89,5 минг киловатт-соат электр энергия иқтисод қилдилар. Пахта, ип-калава ҳамда пилладан оқилона ва тежаб-тергаб фойдаланиш учун социалистик мусобақани авж олдириш ташаббуси билан чиқишга қарор бердилар ҳамда 1984—1985 йиллар учун оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар.

ҚЎҚОН пайпоқ-йигирув комбинатининг коллективи 1984—1985 йилларда 75 та янги технология асбоб-ускуналарини ишлаб чиқаришга жорий этиш ва 40 та мавжуд технология асбоб-ускуналарини модернизация қилиш мажбуриятини олди. Пайпоқнинг 7 та янги тури, жумладан «Янгилик» индекси билан 4 хил тури ишлаб чиқарилади. Бу эса биринчи сорт буюмлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва 10 тонна синтетик калавани иқтисод қилиш имконини беради. Йигирув корхонасининг тайёрлов цехида ярим тайёр маҳсулот сифатини яхшилашни, чиқиндини камайтиришни таъминлайдиган янги техника жорий этилади ва ўзлаштирилади, унинг ҳисобига 8,5 тонна пахта толаси тежалади. Пахта толасини тайёрлов цехидаги агрегатларга етказиб бериш системаси реконструкция қилинади, ип-газламадан тикилган кийим-кечакларга резина қўйиш, капрон пайпоқлар тўқиш, болалар колготкалари тўқиш технологияси такомиллаштирилади.

Технология чиқиндиларидан калава олиш ҳажми, шунингдек ишлаб чиқариш чиқиндиларидан кенг истеъмол маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми кўпайтирилади. Илғор мастер» ёрдамчиларининг пайпоқ тўқиш автоматларига хизмат кўрсатишни яхшилаш соҳасидаги тажрибаси кенг ёйилади ва асбоб-ускуналарнинг бекор туриши кескин камайтирилади. Барча бригадаларда, сменаларда ва цехларда 1984 йилда шахсий тежамкорлик ҳисоби жорий этилади.

Мана шу тадбирларнинг амалга оширилиши беш йилликнинг охиригача 10 тонна пахта толаси, 25 тонна ип-калава, 30 тонна синтетик тола тежаш ва иқтисод қилинган хом ашёдан 380 минг сўмлик харидоргир 700 минг жуфт юқори сифатли пайпоқ тўқиб чиқариш имконини беради. 177 минг киловатт-соат электр энергия иқтисод қилинади, меҳнат унумдорлиги 1,1 процент оширилиши ва маҳсулот таннархи 0,6 процент арзонлаштирилиши таъминланади.

САМАРҚАНДДАГИ «Ҳужум» пиллакашлик фабрикасининг коллективи фабрика тайёрлайдиган хом пиллага дастлабки ишлов беришни яхшилашга қарор қилди. Пиллани қайта ишлаш технологик режимлари такомиллаштирилади ва шунинг ҳисобига ипак тортиш 3 процент, ипак олиш планга нисбатан 0,2 процент кўпайтирилади. Хўжалик ҳисобини жорий этиш билан бирга меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада формалари ривожлантирилади. Хом ашёдан тежаб-тергаб ва оқилона фойдаланишга эришган ишчиларнинг илғор тажрибаси кенг ёйилади. Ишлаб чиқаришнинг барча бўлинмаларида шахсий тежамкорлик ҳисоби жорий этилади. Буларнинг ҳаммаси беш йилликнинг икки йили ичида 140 минг сўмлик 6 тонна пиллани иқтисод қилиш ва ундан 1350 килограмм ипак олиш, камида 60 минг киловатт-соат электр энергия тежаш, меҳнат унумдорлигини 1,0 процент ошириш ва маҳсулот таннархини камида 0,5 процент арзонлаштириш имконини беради.

Социалистик мажбуриятлар корхоналар меҳнат коллективларининг йиғилишларида муҳокама этилиб, қабул қилинди.

Бугун Туямўйин ГЭСи қурилишида

ШИЖОАТ

● **Биринчи турбина ишга туширилгандан буён 325 миллион киловатт-соатдан кўп электр энергия ҳосил қилинди.**

● **Бешинчи агрегат фойдаланишга топширилгач, станция қуввати яна 25 минг киловаттга ошади.**

● **Бунёдкорлар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига муносиб меҳнат туҳфалари ҳозирлашмоқда.**

● **Туямўйин ГЭСи қурилиши — дўстлик қурилиши.**

Туямўйин гидроэлектростанцияси ўн биринчи беш йилликнинг зарбдор қурилиш объектларидан бири. Унинг бунёдкорлари зўр ғайрат-шижоат кўрсатиб ишламоқдалар. Қурилиш-монтаж ишлари графикдан анча илгари бораётганлиги, айниқса, қувонарлидир. Станция ишга туширилгач, икки қардош республика — Ўзбекистон ва Туркманистоннинг шимолий районларини энергия билан таъминлаш қуввати янада ошади.

Айни кунларда объектда иш қизғин. Қурувчилар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кун сайин қизитмоқдалар. «Электросредазмонтаж» трестининг 4-монтаж бошқармаси, «Туямуюнгидрострой» қурилиш бошқармасининг 2-қурилиш-монтаж бошқармаси аъзолари, айниқса, жонбозлик кўрсатишяпти. М. Саидов бошлиқ комплекс бригада аъзолари, монтажчилардан Г. Сонин, А. Радичко, Н. Юрпалов ва бошқалар кунлик топшириқларини 120-130 процентга етказиб бажармоқдалар. Смена бошлиғи Р. Маткаримов бунёдкорларнинг ҳар бир ишини диққат билан кузатиб боради. Навбатчи электрик С. Эгамбердиевнинг чаққон ҳаракатлари унинг ўз касбини пухта эгаллаб олганлигидан далолат беради.

Туямўйин ГЭСи дўстлик қурилишидир. Республикамиз вакиллари қатори бу ерда Тожикистоннинг Норак ГЭСини қуришда иштирок этган слесарь-монтажчилар ҳам ишлашмоқда. Ленинград металл заводи бирлашмасидан ГЭСнинг 6-агрегати учун асбоб-ускуналар олиб келинди.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Капитал қурилишни планлаштириш, уни ташкил этиш ва бошқаришни яхшилаш тўғрисида»ги қарори Туямўйин ГЭСи қурувчиларини янги меҳнат зафарларига отлантирди. Улар қурилиш самарадорлигини ошириш, сифатини яхшилаш, прогрессив лойиҳа ечимларини тезроқ бажариш йўлида зўр уюшқоқлик билан меҳнат қилишмоқда. Бригада пудрати асосида иш юритаётган коллективлар сони кун сайин кўпаймоқда. Бу эса меҳнат унумдорлигининг ошишига имкон яратмоқда. Созловчилар 5-блокни муддатидан ярим йил олдин ишга туширишни ўз олдига асосий мақсад қилиб қўйишган.

Суратларда: 1. слесарь-монтажчи Е. Грязев. 2. Туямўйин ГЭСининг машина зали.

Қ. Отаев фотолари.
(ЎзТАГ).

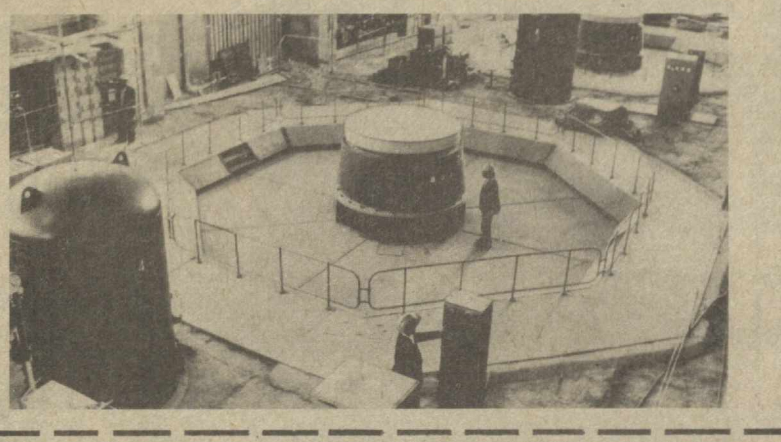

ДЕЛЕГАЦИЯ ҚАЙТДИ

СОФИЯ, 31 май. (ТАСС). Социалистик мамлакатлар қардош партиялари Марказий Комитетларининг ташкилий-партиявий ишлар масалалари билан шуғулланувчи секретарларининг навбатдаги кенгашида иштирок этган КПСС Марказий Комитети секретари Е. К. Лигачев бошчилигидаги КПСС делегацияси бугун бу ердан Москвага жўнаб кетди. Делегация составида КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, Ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудирининг биринчи ўринбосари Е. З. Разумов, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари Г. А. Киселев, КПСС Марказий Комитети Ташкилий-партиявий ишлар бўлими консультантлар группасининг раҳбари Н. А. Швец бор.

Аэродромда делегацияни БКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, БКП Марказий Комитетининг секретари Г. Атанасов, БКП Марказий Комитетининг секретари Д. Станишев ва бошқа расмий кишилар, шунингдек СССРнинг БХРдаги элчиси Л. И. Греков кузатиб қолдилар.

* * *

Москва аэродромида делегацияни КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганлиги учун қуйидаги районлар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади:

Қарши райони (район партия комитетининг секретари Т. П. Хидиров, район ижроия комитетининг раиси М. Раҳмонов, район комсомол комитетининг секретари К. К. Лутфиев, бош пиллахона директори У. Шодиев).

Ульянов райони (район партия комитетининг секретари Ф. Омонов, район ижроия комитетининг раиси У. Баҳромов, район комсомол комитетининг секретари А. Аминов, бош пиллахона директори Д. Ж. Шоҳимардонов).

Бекобод райони (район партия комитетининг секретари Э. Хатамов, район ижроия комитетининг раиси З. Қодиров, район комсомол комитетининг секретари М. Эгамназаров, бош пиллахона директори А. Султонов).

Олтинсой райони (район ижроия комитетининг раиси Х. Жабборов, район комсомол комитетининг секретари Д. А. Холиёров, бош пиллахона директори А. Соатов).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг навбатдаги мажлисида КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми, ўн биринчи чақириқ СССР Олий Совети биринчи сессияси қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненко нутқида баён этилган қоидалар ва хулосаларни амалга ошириш борасидаги тадбирлар кўриб чиқилди ва тасдиқланди.

Халқ депутатлари Советларининг моддий неъматларни тақсимлаш ишида социал адолат принципларига риоя қилиш тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Қабул қилинган қарорда халқ депутатлари Советлари, ижроия комитетлар, корхоналар ва ташкилотларнинг маъмурияти социал адолат принциплари бузилишига йўл қўйган ҳоллар айтиб ўтилди. Қонунга биноан ҳам, ўзларининг меҳнат ҳиссасига кўра ҳам моддий неъматларни олишга ҳеч қандай ҳуқуқи бўлмаган кишилар моддий неъматлардан фойдаланаётганликлари ҳоллари ҳам ҳали учраб турибди. Халқ депутатлари Советларининг, улар ижроия комитетларининг диққат-эътибори ҳар бир меҳнат коллективида моддий неъматлар (квартиралар, автомобиллар, телефон ўрнатиш, мукофот бериш ва бошқалар) биринчи навбатда кўп ва яхши ишлаётганларга, уруш ва меҳнат ветеранларига, кўп болали оилаларга берилиши учун ҳалол, виждонан, юксак самарали меҳнат вазиятини вужудга келтириш муҳимлигига жалб этилди.

Моддий неъматларни тақсимлаш чоғида ғоят кенг ошкоралик, меҳнат коллективларининг актив ишлаши таъминланиши лозим.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқ депутатлари Советларидан мавжуд камчиликларни бартараф этишни, моддий неъматларни қонунга хилоф равишда тақсимлашда айбдор бўлган кишиларни қаттиқ жазолашни талаб қилди. Гражданларнинг ҳуқуқлари ҳамда қонуний манфаатлари бузилишига либералларча ва бефарқ муносабатда бўлишни уларга бевосита йўл қўйиб бериш деб қаралиши керак.

Партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишга доир қарорларини бажариши юзасидан халқ депутатлари Қизилтепа район Советининг иши кўриб чиқилди. Беш йилликнинг уч йили ичида районда қишлоқ хўжалик ялпи маҳсулоти бир ярим баравар ошганлиги, пахта, дон, сут тайёрлаш планлари бажарилаётганлиги қайд этиб ўтилди. Шу билан бирга районда қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг таннархи йилдан-йилга қимматлашиб бормоқда, қўл меҳнати улуши камаймаяпти. Район халқ депутатлари Советлари билан уларнинг органлари ишларнинг шундай аҳволига тоқат қилиб келмоқдалар, колхоз ва совхозларнинг экономикасини чуқур билмайдилар, корхоналар билан хўжаликларнинг фаолиятига миқдор ва сифат кўрсаткичларига қараб, энг кам харажат қилган ҳолда энг кўп натижага эришиш принципига қараб баб-баравар даражада баҳо бермаяптилар.

Қабул қилинган қарорда Президиум халқ депутатлари Қизилтепа район Советининг зиммасига районни иқтисодий ва социал ривожлантиришга раҳбарликни тубдан яхшилаш мажбуриятини юклади.

СССР Олий Совети Президиумининг «Оналик ва болаликни муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонун талаблари бажарилишини таъминлаш ҳамда кўп болали оналарни мукофотлаш юзасидан Ўзбекистон ССР халқ депутатлари Советларининг иши тўғрисида»ги қарорини амалга ошириш борасида Фарғона область ижроия комитетининг ҳисоботи муҳокама этилди.

Республика давлат ҳаётига доир бошқа баъзи масалалар ҳам кўриб чиқилиб, улар юзасидан зарур қарорлар қабул қилинди.

ИЛҒОР ҚУРУВЧИЛАРГА МУКОФОТЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети қурилиш ҳамда монтаж ташкилотларининг минерал ўғит, ўсимликларни ҳимоя қилиш химиявий воситалари ва улар учун хом ашё ишлаб чиқарувчи саноат корхоналарининг ишлаб чиқариш қувватларини қуришни жадаллаштириш ҳамда уларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш учун ўтказилган социалистик мусобақа якунларини чиқардилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети 1984 йилнинг биринчи кварталидаги иш якунларига кўра Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги «Самаркандхимстрой» қурилиш трести коллективини (бошқарувчиси Н. Д. Тен, партия ташкилотининг секретари Б. Д. Азизов, касаба союз комитетининг раиси А. А. Жалилов, комсомол ташкилотининг секретари Ш. Нарзиқулов) химия объектлари қурилишини жадаллаштириш учун ўтказилган социалистик мусобақанинг ғолиби деб топдилар. Бу коллективга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи ва биринчи пул мукофоти берилди.

ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК РЕЗЕРВЛАРИ

Қўқонда бўлиб ўтган Бутуниттифоқ семинар-кенгашида КПСС XXVI съезди талаблари асосида СССР Озиқ-овқат саноати министрлиги корхоналарида ёрдамчи хўжаликларнинг самарадорлигини ошириш йўллари муҳокама қилинди. Семинар-кенгашда Россия Федерацияси, Украина, Белоруссия, Ўрта Осиё республикаларидан келган мутахассислар иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

АДОЛАТЛИ КУРАШНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАБ

Никарагуа халқи билан бирдамликка, Марказий Америкада тинчлик учун курашга бағишлаб 31 май куни Тошкентда бўлиб ўтган митингда АҚШ ҳозирги маъмуриятининг агрессив сиёсати қаҳр-ғазаб билан қораланди. Ўзбекистон пойтахти жамоатчилигининг вакиллари, Лотин Америкаси мамлакатларидан келиб Тошкент олий ўқув юртларида таълим олаётган йигит ва қизлар, бу ерда ўтаётган халқаро кинофестиваль қатнашчилари халқларнинг империализм кирдикорларига қарши адолатли курашини астойдил қўллаб-қувватлаётганликларини билдирдилар.

— Америка империалистларининг айби билан шу регионда содир бўлаётган фожиали воқеалар совет кишиларининг, планетадаги барча софдил кишиларнинг қалбларини қайғу алам билан тўлдирмоқда, — деди Ш. Р. Рашидов номидаги Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. Казанцева. — Америка ҳарбийлари социал ўзгартишлар жараёнини қўпол куч ёрдамида тўхтатиб қолишга интилиб, Гренададаги революцияни қонга ботирдилар. Эндиликда Оқ уй хўжайинлари Сальвадор ва Никарагуа ватанпарварларига қарши эълон қилинмаган уруш олиб бормоқдалар, социалистик Кубага таҳдид қилмоқдалар. Биз бутун жаҳон прогрессив жамоатчилиги билан биргаликда бундай жиноий сиёсатга чек қўйилишини талаб қиламиз!

Митингда сўзга чиққан кишилар АҚШ маъмуриятининг Марказий Америкадаги қароқчиларча ҳаракатларини лаънатладилар. Митинг қатнашчилари регион мамлакатларининг проблемалари ташқаридан қуролли аралашувсиз фақат тинч йўл билангина ҳал этилиши мумкинлигини таъкидладилар.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ БИЛАН ТАНИШУВ

Австралия ташқи ишлар министри Уильям Жорж Хэйден 31 май куни Ўзбекистон пойтахтининг ҳаёти билан танишди. У шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини ва янги қурилиш районларини кўздан кечирди. Метрополитен поездида юрди. Меҳмон Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига, В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройига борди, республика Фанлар академиясининг Ядро физикаси институтида бўлди.

У. Ж. Хэйден Парадлар хиёбонидаги Номаълум солдат қабрига гулчамбар қўйди.

Ўзбекистон ССР ҳукумати кечқурун У. Ж. Хэйден шарафига зиёфат берди.

(ЎзТАГ).

ҲАЗРАТИ ИНСОН: ЙИЛЛАР ВА ЙЎЛЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ЦЕМЕНТИ

● 1927 ЙИЛДА РЕСПУБЛИКАМИЗ ЦЕМЕНТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШИДА ИЛК КОРХОНА — ХИЛКОВО ЦЕМЕНТ ЗАВОДИ (ҲОЗИРГИ БЕКОБОД ЦЕМЕНТ КОМБИНАТИ) ИШГА ТУШДИ. КОРХОНА 1931 ЙИЛГА КЕЛИБ 25 МИНГ ТОННА ЎЗБЕКИСТОН ЦЕМЕНТИ ЕТКАЗИБ БЕРДИ.

КАМОЛОТ

Орзиқул БЕРДИҚУЛОВ,
Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ф. Э. Дзержинский номидаги Бекобод цемент комбинати айланма печи машинисти, коммунистик меҳнат зарбдори

КОРХОНАМИЗНИНГ энг кекса ишчиларидан бири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қосим ота Фармонов ҳозир пенсияда. Қарилик гаштини суряпти. У киши ишлаб юрган пайтлари ишчи-мутахассислар ўртасидаги ўзаро гурунгларда корхонамиз тарихи, республикамиз саноати одимлари, Ўзбекистон ишчилар синфининг шонли меҳнат йўллари ҳақида кўплаб лавҳалар айтиб берарди. Шундай суҳбатлардан бири ҳамон эсимда.

—...1925 йилнинг декабрь ойи эди, — деб ҳикоя қилди бир гал Қосим ота. — ВКП(б) нинг XIV съезди бўлди. Унда мамлакатда оғир саноатни — қудратли индустрияни вужудга келтириш бош масала қилиб қўйилди. Жумладан, Советлар Шарқида машиналаштирилган йирик ишлаб чиқариш корхоналари барпо этиш алоҳида қайд этилди. Илгаридан мавжуд саноат объектлари кенгайтирилиб, улар янги техника негизида реконструкция қилинди. Янги завод ва фабрикалар жадал қад кўтара бошлади. Адашмасам, 1925 йил бошларида республикамиз саноат тармоқларида 118 та катта-кичик корхоналар бўлса, орадан уч йил ўтиб — 1928 йилда уларнинг сони 166 тага етди. Ана шуларнинг бири — 1927 йилда қуриб ишга туширилган ўзимизнинг Бекобод цемент комбинатимиз эди. Тўғри, у дастлаб завод эди. Хилково станцияси ёнида тиклангани учун — Хилково цемент заводи деб юритиларди. Хуллас, Совет Ўзбекистонида биринчи цемент корхонаси пайдо бўлганди.

...Биринчи беш йилликда заводимиз ишчи-хизматчилари ғоят фидокорлик билан ишлаб, меҳнатни ташкил этишнинг «Жамоат шатаги», «Сидирғасига ишловчи бригадалар», «План — оператив группалар», «Муқобил — саноат — молия плани» каби янги формаларини туздилар. Масалан, 1929 йилда корхонамиз муқобил планини 14 процент ошириб бажарди. 1930 йилнинг октябрь ойида зарбдор меҳнат коллективларининг I Бутуниттифоқ конкурси ташкил этилганда, коллективимиз унда биринчилар қатори қатнашди ва фахрли ўринлардан бирини эгаллади. 1931 йилда республикамиз бўйича ишлаб чиқарилган 25 минг тонна цемент — Хилково цементи эди.

Қосим отанинг аниқ мисоллар ва рақамлар тили билан сўзлаган бу ҳикояси республикамиз индустриясининг, айниқса, цемент ишлаб чиқариш саноатининг камолот йўлларидан ёрқин тасаввур беради. Урушдан кейинги тикланиш ва тинч қурилиш йиллари ўсиш-улғайишига биз ўзимиз ҳам гувоҳ. 50-60-йилларда Оҳангарон, Ангрен, 70-йилларда Навоий сингари йирик цемент корхоналари вужудга келганлигини барчамиз биламиз. Ана шу беш забардаст корхона коллективларининг куч-ғайратлари билан ўтган йили республикамизда олдинги йилга нисбатан бир неча юз минг тонна кўп цемент тайёрланди. Шу ўринда бир қиёс қилиб кўринг: биринчи беш йилликда йилига тайёрланган 25-26 минг тонна цемент қайда-ю, сўнгги беш йилликларнинг ҳар бир йилида ишлаб чиқарилаётган миллион-миллион тонна цемент қайда? Бу — ўнларни юзларга, юзларни мингларга, мингларни миллионларга айлантирган республикамиз цементчиларининг чинакам камолот босқичи эмасми?!

20-йилларнинг охири, 30-йилларнинг бошида Қосим ота айтган «Жамоат шатаги» «Сидирғасига ишловчи бригадалар» деган меҳнатни ташкил этиш методлари бугунги кунда хўжалик ҳисоби, бригада пудрати деган янги-янги иш методлари билан такомиллашиб бораётганини кўриб турибмиз. Ҳозир бизнинг корхонамизда ўнлаб коллективлар бригада пудрати методи асосида ишлаб, яхши самараларга эришяпти. Ана шундай ижодий изланишлар, серсамара ишлар бошида ҳамиша ўткир кўз, тўғри сўз ишчилар синфи вакиллари турганидан, уларнинг ҳар жабҳада ташаббускор бўлаётганидан фахрланмай бўладими!?

Цемент саноати, биласиз, қудратли индустриямизнинг ҳал қилувчи таркибий қисмларидан бўлиб, бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи энг муҳим тармоқлардан ҳисобланади. Таъбир жоиз бўлса, у — ҳозирги замон қурилиш индустриясининг негизи. Шу боиски, эндиликда ҳар қандай мамлакатнинг тараққиёти ва иқтисодий потенциалини аниқлашда цемент ишлаб чиқариш ва истеъмол кўрсаткичлари ҳисобга олинади. Ана шу ёрқин ҳақиқатни яхши, чуқур тушунган коллективимиз сўнгги беш йилликларда меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш йўлида катта кураш олиб бормоқда. Чунончи, ўтган беш йилликлар ичида саккизинчи беш йиллик корхонамиз ҳаётида алоҳида ўрин тутади. Цемент, асбоцемент қувурлар, оҳак, шифер плиталар ишлаб чиқариш топшириқларини муваффақиятли бажарган коллективимиз меҳнати беш йиллик охирида партия ва ҳукуматимиз томонидан юксак баҳоланди: корхонамиз байроғига Меҳнат Қизил Байроқ ордени қадаб қўйилди.

Орденли комбинатимизнинг ўттиздан зиёд миллат вакилларидан иборат меҳнат аҳли Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллиги нишонланадиган — 1984 йилда юксак марраларни кўзлаб ишлаяпти. Бу йил улар ҳар галгидан кўп — 690 минг тонна аъло сифатли цемент, 26 миллион дона шартли шифер плиталари, 1525 километр асбоцемент қувурлар ва 60 минг тонна оҳак ишлаб чиқаришга аҳд қилишган.

Ана шу юксак аҳд йўлида коммунистик меҳнат анъаналарига ҳамиша содиқ коллективимиз айни кунларда социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқда. Йилнинг ўтган ойлари топшириқларини барча кўрсаткичлари бўйича муваффақиятли бажардик. Жумладан, 167 минг тоннадан зиёд цемент, 345 километр узунликдаги асбоцемент қувурлар, 6200 донага яқин шифер плиталари ва кўплаб оҳак тайёрладик. Буларнинг ҳаммаси пландагидан анча ортиқ. Эришилган бу ютуқларда цехлараро социалистик мусобақада етакчилик қилаётган З. Мусаев, Н. Охунов ўртоқлар бошлиқ меҳнат коллективларининг ҳиссаси катта. Қолаверса, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Зинаида Корбова, «Шавкатли меҳнати учун» медали нишондори Шарофат Умарова, «Ҳурмат Белгиси» орденли Александра Воронова, коммунистик меҳнат зарбдорлари — Валентина Вага, Виктор Уржомцев, Виталий Кузнецов сингари ўнлаб ҳамкасбларимнинг салмоқли улушлари бор.

Корхона — менинг, оиламизнинг бамисоли иккинчи уйи. Бу ерда биз бутун сулоламиз билан меҳнат қилиб келмоқдамиз. Отам, амаким шу ерда кўп йиллар ишлаб пенсияга чиқишган. Акам, мен, укам ва оиламизнинг уч келини уларнинг изидан келдик. Бугунги кунда бир оиладан олти киши коллективда ёнма-ён ишлаяпмиз. Тўғри, корхонада бизга ўхшаш ишчи сулолалари кўп. Лекин гап шундаки, уларнинг меҳнат йўли менга гўё корхонамизнинг, республикамиз ишчилар синфининг меҳнат йўлини, камолот йўлини эслатади. Серқуёш республикамиз ва унинг Компартияси босиб ўтган шонли 60 йил ичида нафақат саноатимиз, балки унинг барча корхоналарини мунтазам ҳаракатга келтириб турган ишчилар синфи ҳам, ишчи сулолалари ҳам ўсди, улғайди. Ана шуларни ўйлаганимда олтмиш йиллик улкан довонлар, юздан зиёд тармоқли саноатимиз одимлари, юртимизнинг меҳнаткаш одамлари — ҳаммаси кўз олдимдан ўтади ва шонли тараққиёт босқичларида эришилган беқиёс муваффақиятлардан ғоятда фахрланаман.

ЁШЛАР ТАРБИЯСИ — БОШ МАВЗУ

Кеча Халқлар дўстлиги орденли Тошкент халқ хўжалиги институтида «Ривожланган социализм шароитида ёшлар ахлоқий тарбиясининг актуал масалалари» мавзуида республика илмий конференцияси ўз ишини бошлади. Шу муносабат билан мухбиримиз философия фанлари доктори, республикада хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Й. Жумабоев билан учрашиб, ундан илмий конференциянинг нима учун айнан шу мавзуга бағишланганлиги ва конференция ўтказилишидан кутилган мақсад ҳақида сўзлаб беришни сўради.

Социализм қурилишининг барча босқичларида янги инсонни тарбиялаш ва камол топтириш Коммунистик партия ва Совет давлатининг муҳим вазифаларидан бири бўлиб келган. Бу масалага КПСС XXVI съезди ва партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари, айниқса, 1983 йил июнь Пленумида алоҳида эътибор берилди.

Социализм шароитида ўсиб, тарбияланган янги авлод мустақил ҳаётга қадам қўймоқда. Революцион анъаналар ва коммунизм идеалларига содиқ бўлган совет ёшлари коммунистик қурилишнинг барча жабҳаларида фидокорлик кўрсатиб ишламоқдалар. Бу мамлакатимизда ёшларни ахлоқий пок, етук инсонлар қилиб тарбиялашга нақадар катта аҳамият берилаётганлиги натижасидир.

Умумармия комсомолининг куни кеча бўлиб ўтган анжуманида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненко «Ёшларни Ватанга муҳаббат ва унинг душманларига нафрат руҳида, юксак сиёсий, синфий ҳушёрлик, жасоратга доимо шай бўлиб туриш туйғуси руҳида янада қатъият билан тарбиялаш керак. Бу иш шундай йўлга қўйилиши керакки, унда дабдабабозлик камроқ бўлсин, ижодкорлик, новаторларча изланиш кўпроқ бўлсин» деб жуда тўғри уқтириб ўтди. Дарҳақиқат, коммунизм моддий-техника базасини яратиш, Ватанимизнинг экономикасини юксалтириш, унинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш, дунёда тинчликни сақлаб қолиш кишиларимизнинг онгли интизом билан зарбдорчасига ижодий меҳнат қилишларига кўп жиҳатдан боғлиқ. Ана шунинг учун ҳам ёшлар тарбияси бугунги илмий конференциямизнинг асосий мазмунини ташкил этади.

Конференцияда етук олимлар, мутахассислар ёшлар тарбиясини илмий ташкил этиш ва юксак самарадорликка эришиш бўйича 230 дан зиёд илмий доклад билан чиқадилар, ахборотлар берадилар. Коммунизм бунёдкорларини ҳар томонлама камол топган етук инсонлар қилиб тарбиялаш борасида турли жойларда катта илмий изланишлар олиб борилмоқда. Меҳнат коллективларида яхши тажрибалар, ибратли анъаналар қарор топган. Вазифа бу борадаги ютуқларни умумлаштириш, оммалаштиришдан иборатдир.

Илмий конференция ёш авлодни ахлоқий етук, виждонан пок, маънавий гўзал инсонлар қилиб камол топтириш борасидаги ишларга ижобий таъсир кўрсатади, бу борада янада самарали ишлашимизга имкон беради. Ўртоқ К. У. Черненко таъкидлаганидек, ёш авлодни тарбиялашда, ҳар бир ёш инсонда юксак дунёқараш ва маънавий-сиёсий маданиятни, буржуа идеологиясининг ҳар қандай шаклдаги мешчанлик-истеъмолчилик психологиясининг таъсирига қарши қатъий туришни шакллантиришда, партия унинг олдига қўяётган вазифаларни ҳал этишда комсомолнинг ролини ошириш айни мана шунга ғоят кўп даражада боғлиқ. Шундай экан, биз олимлар ҳам бу борада тажриба ва маҳоратимизни ишга солаверамиз.

Чуст бадиий буюмлар фабрикаси ишчилари бу йил 6,5 миллион сўмлик сифатли, арзон маҳсулотлар тайёрлашни ўз олдиларига асосий мақсад қилиб қўйишган. Суратда: попоп цехининг илғор ишчиси М. Калонова. У кунлик нормасини 130—140 процентга етказиб бажармоқда.

Ж. Тўраев фотоси

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ «ЎЗБЕКИСТОН» НАШРИЁТИ ҚУЙИДАГИ НАШРЛАРНИ БОСМАДАН ЧИҚАРДИ

Т. СОДИҚОВ. Оммага бош бўлиб.

Етук социализм шароитида Коммунистик партия билан халқнинг ленинча монолит бирлиги янада мустаҳкамланиб, социал-иқтисодий тараққиётимизнинг қудратли ҳаракатлантирувчи кучига айланди. Ўзбекистон Компартиясининг жанговар отрядларидан бири — Чилонзор район партия комитети бошланғич партия ташкилотларига таяниб, бу бирликни тобора мустаҳкамлаш йўлида қизғин иш олиб бормоқда. Чилонзор район партия комитети биринчи секретари китобчасида район партия ташкилотларининг КПСС Марказий Комитети июнь (1893 йил) Пленуми қарорлари асосида партия, давлат ва меҳнат интизомини, ижрочилик интизомини мустаҳкамлаш йўлида оммага бош бўлиб олиб бораётган сиёсий, ташкилотчилик ишлари тажрибаси умумлаштирилган.

М. ЖУМАНИЁЗОВ. Коммунистлар олдинги маррада.

Китобчада Хонқа район партия ташкилотининг КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди, КПСС Марказий Комитетининг май ва ноябрь (1982 йил), июнь (1983 йил) Пленумлари қарорлари асосида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш, меҳнат интизомини яхшилаш, кадрларни тарбиялаш, коммунистларда ижодий омилкорона ишлаш маҳоратини шакллантириш, иш муваффақияти учун курашда уларнинг авангардлик ролини ошириш тажрибаси ҳикоя қилиб берилган.

З. ЭГАМНАЗАРОВ. Партия ўқувида пропагандист маҳорати.

КПСС XXVI съездида, Марказий Комитетнинг идеология масалаларига бағишланган 1983 йил июнь Пленумида партия маорифи ишини такомиллаштириш, идеология ишларини давр талабларига мос равишда янгича ташкил этиш масаласига алоҳида эътибор берилди. Тошкент областъ Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозининг пропагандисти, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими З. Эгамназаровнинг мазкур рисоласи шу масалага бағишланган. Китобчада машғулотларда назарияни амалиёт билан боғлаш, сиёсий ўқувга раҳбарлик, тингловчилар активлигини ошириш бўйича орттирилган тажрибалар ёритилган.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● МЕЛИТОПОЛЬ

Бу йил илк бор Украина жанубидаги боғларда районлаштирилган янги «Космическая» нав гилос оппоқ гуллади. У аввалги навларга нисбатан совуққа ва қурғоқчиликка анча чидамли, эртароқ ҳосилга киради, ташиётганда эзилмайди. Бу нав гектар бошига 250—300 центнердан ҳосил беради. «Космическая» Украина суғорма боғдорчилик илмий-тадқиқот институтининг селекциячилари чиқарган ўн олтинчи нав гилосдир. Эндиликда Мелитополь гилослари Украина жанубий областларининг ўзидагина 8 минг гектардан кўпроқ ерни эгаллаб турибди. У Россия Федерацияси, Озарбайжон боғларида ҳам мева бермоқда.

● ЭЛИСТА

Яқинда Қалмиғистон пойтахтида очилган Бутуниттифоқ илмий конференциясининг қатнашчилари капитализм босқичини четлаб ўтган СССР халқлари социал ва этник тараққиёти проблемаларини муҳокама қилмоқдалар. Мамлакат халқлари иқтисодий ва ижтимоий ҳаётини интернационаллаштириш, социал бир хилликнинг ўсиши, ҳозирги шароитларда этник маданий жараёнлар ва уларнинг маънавий жиҳатдан, умумийлигини такомиллаштириш масалалари Москва, Ленинград, иттифоқдош ва автоном республикалардан келган олимларнинг диққат марказида турибди. Меҳнаткашларни интернационал руҳда тарбиялаш проблемаларига ҳам муҳим эътибор берилади.

(ТАСС).

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

ҚАРДОШЛИК МАДҲИ

Маълумки, бу йил Ўзбекистон ва Қирғизистон Совет Социалистик Республикалари ўзларининг шонли 60 йиллигини нишонлайдилар. Ўтган давр ичида ери-ерига, қалби-қалбига туташ, қондош ва жондош республикаларнинг икки йирик — Фарғона ва Ўш областлари ҳам мисли кўрилмаган даражада равнақ топди.

Яқинда **Фарғона область «Коммуна» ва Ўш область «Ленин йўли» газеталарининг** юбилейга бағишланган қўшма сони чиқарилди. Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Умаров ва Ўш область партия комитетининг биринчи секретари Р. Кулматов ўртоқлар газета саҳифаларида ҳар икки областнинг иқтисодий-социал тараққиёти, фан ва маданиятни юксалтириш соҳасидаги тажрибалари, истиқбол режалари ҳақида ҳикоя қиладилар.

Шунингдек, газетада Фарғона область Бувайда район партия комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Ҳайдаровнинг «Истиқбол йўлида», Ўш область Ўзган район партия комитетининг биринчи секретари В. Толиповнинг «Йиллар сарҳисоби», Катта Фарғона канали эксплуатация бошқармасининг бошлиғи Қ. Расуловнинг «Обиҳаёт қўшиғи», ўшлик чўпон Р. Гапишевнинг «Чўпонлик фахримиз» каби мақолалари ва бошқа ишлаб чиқариш илғорларининг материалларида Коммунистик партиянинг раҳнамолиги, дўстлик қудрати ҳақида меҳр билан ҳикоя қилинади. Бундан ташқари қўшма сондан ҳар икки область ҳаётига доир бошқа қизиқарли материаллар, партия ветеранларининг эсдаликлари ҳам ўрин олган.

Қардош республикалар юбилейига бағишланган бу қўшма сон материаллари ўзининг сермазмунлиги, қизиқарлилиги билан газетхонлар эътиборини тортади.

ФАКТЛАР... РАҚАМЛАР

*** 1932 йилда иккинчи шундай корхона — Қувасой цемент заводи ишга тушиши билан маҳсулот ишлаб чиқариш тез суръатлар билан ўса борди. 1940 йилда икки корхона 73 минг тонна оҳак, 267 минг 300 тонна цемент тайёрлади.**

*** 1940 йилда республикамиз бинокорлик материаллари саноати корхоналари мамлакатга 73 минг тонна оҳак, 26 минг тонна гипс ва 302 миллион дона деворбоп материаллар (бетон блоклари) етказиб бердилар.**

*** 1965 йилга келиб оҳак, деворбоп материаллар ишлаб чиқариш 4, гипс 3 баравардан зиёд ошди. 1,8 миллион куб метр йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлари, 159 миллион дона шифер, 1420 километр асбоцемент қувурлар, 2566 минг квадрат метр шиша буюмлар тайёрланди.**

*** Урушдан сўнг тикланиш ва тинч қурилиш йилларида цемент ишлаб чиқариш корхоналарида тайёрланган йиллик маҳсулот миқдори бир неча юз миллион тонналар билан ўлчанади.**

*** Цемент ишлаб чиқариш корхоналарида меҳнат қилаётган ишчи-хизматчиларнинг юздан ортиғи ҳукуматимиз орден ва медаллари билан тақдирланган. Улар орасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари ҳам бор.**

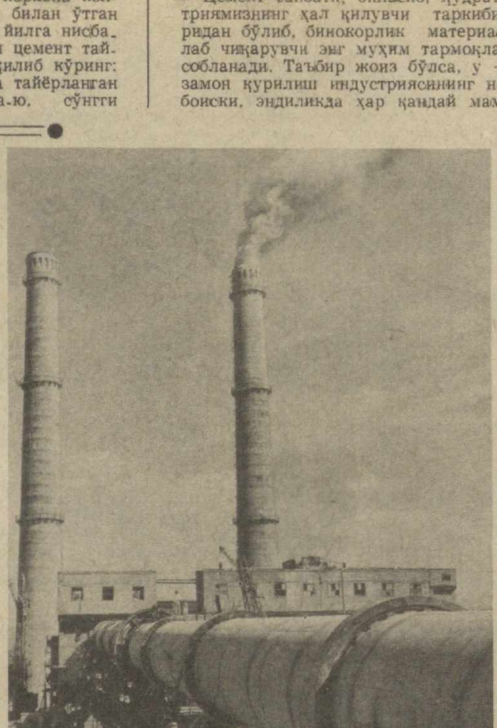

Республикамиз цемент ишлаб чиқариш саноатининг ривожида Оҳангарон цемент заводининг ҳиссаси салмоқли. Завод турдош корхоналар социалистик мусобақасида олдинги ўринларда бормоқда. Суратда: замонавий технология линиялари билан жиҳозланган корхонанинг умумий кўриниши.

В. Сироткин фотоси.

«ҚУРИЛИШ НОНИ» ИЖОДКОРЛАРИ

Қуруқ усулда цемент тайёрлашга ихтисослашган республикада ягона заводимизнинг биринчи навбати — 1977 йилда, иккинчи навбати — 1978 йилда ишга туширилди.

Корхонамиз ишлаб чиқариши билан танишар экансиз, жуда катта юксалишнинг гувоҳи бўласиз. Баҳайбат оҳак тошлар тоғ цехидан «ЭКГ-4», «ЭКГ-6» экскаваторлари билан «БелАЗ-540» машиналарига юкланиб, махсус бункерлар ёрдамида иш унумдорлиги соатига 1000 тонна бўлган майдалаш цехига тўкилади. Бу ерда 300—350 миллиметргача бўлинган тошлар иккинчи цехда 25 миллиметргача майдаланади. Шундан кейин маҳсулот узунлиги 5,5 километр узунликдаги транспортёр ленталари орқали заводга келади.

Тегирмон цехидан ўтган хом ашё айланма печларда 1000—1100 даражагача қиздирилиб, клинкер маҳсулоти ҳосил қилинади. У маълум даражада совитилиб, соатига 80 тонналик цемент тайёрлаш қурилмаларига узатилади. Шу йўл билан бир кеча-кундузда 7700—7800 тоннагача «қурилиш нони» цемент ишлаб чиқаряпмиз. Ўтган йили давлатга пландан ташқари 12 минг тонна маҳсулот етказиб берган меҳнатсевар коллективимиз ишлаб чиқараётган «М-400» маркали цемент бу йил давлат Сифат белгиси олди.

Эришаётган ютуқларимизда Халқлар дўстлиги ордени нишондори В. Рейгунтук, III даража «Меҳнат Шуҳрати» орденли В. Рагозин, «Шавкатли меҳнати учун» медали соҳиби У. Аҳмедов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими Ф. Адам сингари кўплаб ишчи-мутахассисларимизнинг ҳиссаси катта.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 60 йиллиги юбилейи олди социалистик мусобақасини авж олдириб юборган Навоий цементчилари бу йил давлатга 1 миллион 769 минг тонна аъло сифатли маҳсулот етказиб бериш мажбуриятини олишган. Уларнинг бугунги иш натижалари кўзланган марранинг албатта эгалланишидан дарак бериб турибди. Йилнинг ўтган ойларида пландан ташқари 4 минг тоннадан ортиқ цемент тайёрланди.

Турғун ТОШПЎЛАТОВ,
Навоий цемент комбинати директори, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

ЎЗБЕКИСТОН ССР БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИ САНОАТИ ЦЕМЕНТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИ БОШЛИҒИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ЛЕОНИД ВЛАДИМИРОВИЧ ЛЕВИТАН ШАРҲИ

Мамлакатимиз индустрлаштириш даврига кирган пайтда республикамизда йирик саноат корхоналарининг камлиги натижасида саноатдаги социалистик секторнинг салмоғи (пахта тозалаш саноати бу ҳисобга кирмайди) 1926—1927 йилда 53,9 процент, хусусий секторнинг салмоғи 46,1 процент эди. Хусусий сектор асосан майда саноатда устун эди.

Шундай бир пайтда республикани индустрлаштириш — СССРни индустрлаштиришнинг таркибий қисми бўлиб, бунинг учун миллион-миллион ишчилар оммасини социализм қуриш йўлига солиб юбориш керак эди. Партиямизнинг бу кўрсатмасини ўзбек халқи якдиллик билан маъқуллаб, қўллаб-қувватлади. Индустрлаштиришнинг дастлабки йилларида кўпгина тўқимачилик, пойабзалчилик, кўнчилик, пиллакашлик саноати ишлаб чиқаришига ҳам катта эътибор берилди.

1927 йилда иш бошлаган Хилково цемент заводи — ана шуларнинг бири. Корхона йил сайин ўсиб, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми тобора ортиб борди. Бироқ, республикамиз халқ хўжалиги тармоқларидаги кескин тараққиёт талаблари — цемент, асбоцемент қувурлар, шифер плиталари, оҳак сингари бинокорлик материалларига бўлган эҳтиёжни биргина Хилково заводи таъминлай олмас эди.

Партия ва ҳукуматимиз 30-йилларнинг бошидаёқ навбатдаги цемент корхонаси қурилишини бошлаб юбориш лозимлигини кўрсатиб берди. 1932 йилда Қувасой цемент заводи ишга туширилди. Уруш йиллари республикамизга эвакуация қилинган Киев шифер заводи, Воскресенск асбоб қувурлар ва Брянск цемент заводлари ҳисобига уларнинг қуввати янада ошди.

50-йилларга келиб социалистик саноат корхоналарининг тараққиёти билан республикамизда малакали ишчиларга бўлган эҳтиёж ҳам орта бошлади. 1958 йилда Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети билан Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети ёшларга мурожаат қилиб, уларни янги қурилишларга даъват этди. Ангрен, Оҳангарон цемент заводлари ва бошқа қурилишларга республикамизнинг 2,5 мингдан кўпроқ йигит-қизлари ишга келдилар. Шундан сўнг бинокорлик саноати ва йўл қурилиши ишчилари Ўзбекистонда 232 баравар кўпайди. Улар ишлаб чиқаришнинг ҳамиша олдинги сафида бўлиб авангард ишчилар синфи анъаналарига содиқ қолдилар.

Сўнгги йилларда қад кўтарган Навоий цемент комбинати билан республикамиз цемент корхоналари сони бештага етди. Бугунги кунда министрлигимизнинг цемент ишлаб чиқариш бошқармаси Иттифоқдаги турдош бошқармалар ўртасида нуфузли ўринларни эгаллаб келяпти.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдирган тармоқ ишчи-мутахассислари шу кунларда меҳнат унумдорлигини тобора ошириб, маҳсулот таннархини камайтиришга эришиш учун ғоят кўтаринки руҳда ишламоқдалар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

Ш. Шамсиев хатида баён этилган Муян қишлоқ Совети раиси, КПСС аъзоси М. Абдурасуловнинг ноқонуний хатти-ҳаракатлари текширишда қисман тасдиқланди.

Қувасой шаҳар партия комитети бюроси аҳолига қурилиш материалларини тарқатишда қўпол хатоларга йўл қўйганлиги ва қишлоқ Советига бўш раҳбарлик қилгани учун қишлоқ Совети раиси М. Абдурасуловга қаттиқ ҳайфсан эълон қилиб, уни вазифасидан бўшатишни тавсия қилди.

* * *

БЎКА РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

Район матлубот Союзи системасида нон ва нонбулка маҳсулотлари сифатсиз ёпилаётгани ҳақидаги коллектив хатдаги айрим фактлар тасдиқланди.

Текшириш давомида эски усулда қурилган новвойхоналарнинг технологик камчиликларини бартараф этиш юзасидан мутахассислар амалий ёрдам кўрсатдилар.

Қурилаётган янги нон заводи 1985 йилда фойдаланишга топширилади. Мазкур масала район Совети ижроия комитетининг кенгайтирилган мажлисида муҳокама қилинди. Доимий назорат ўрнатмаганлиги ва ишда сусткашлик қилганлиги учун новвойхона директори У. Мирзақуловга ҳайфсан берилди.

АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИ РЕЗЕРВЛАРИ

ИҚТИСОД, ТЕЖАМКОРЛИК

▲ КОЛЛЕКТИВ ПУДРАТ САМАРАСИ ▲ ҲАҚ ПИРОВАРД НАТИЖАГА ҚАРАБ ТЎЛАНАДИ ▲ АЛМАШЛАБ ЭКИШ АФЗАЛЛИГИ ▲ СИФАТ, ЯНА СИФАТ ▲ УНУМДОРЛИК ОШИБ, ТАННАРХ АРЗОНЛАШМОҚДА.

Совхозимиз меҳнаткашлари партиянинг янги аграр сиёсатини изчиллик билан амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ташкил этиш ва бошқариш механизмини такомиллаштириш йўлида бирмунча иш қилдилар. Хўжалигимиздаги далачилик бригадалари бирин-кетин меҳнатга ҳақ тўлашнинг нарядсиз аккорд мукофот системасига ўтказилди. Дастлабки экспериментлардаёқ коллектив пудратга ўтиш ўз самарасини кўрсатди. Далачилик бригадаларида табелчилар вазифаси қисқартирилди. Бригададаги ишчиларнинг ойлик маошлари қатъий белгилаб қўйилди. Пировард натижаларга қараб ҳам йил охирида ҳақ тўланадиган бўлди. Дастлаб меҳнатга нарядсиз аккорд мукофот системасида ҳақ тўлашга дончилик, сабзавотчилик, полизчилик ва ем-хашак тайёрлаш бригадалари ўтказилди. Сўнгра пахтачиликда ҳам бу прогрессив усул қўлланилди. Коллектив пудратга ўтган бригадаларнинг иш тажрибалари янги усулнинг афзалликларини кўрсатди.

Коллектив пудратни қўлланиш бригадалардаги қўшиб ёзиш ва кўзбўямачиликларнинг барҳам топишига олиб келди. Бунинг устига хўжаликларда алмашлаб экиш участкаларини тузиш мақсадга мувофиқ бўлди. Алмашлаб экиш участкалари экинлар алмашлаб экиладиган массивларда тўлиқ жойлаштирилди. Бу эса алмашлаб экиш схемасига тўла амал қилиш ва ғўза — беда алмашлаб экишни таъминлаш имконини берди. Ернинг ва алмашлаб экишнинг хўжайини топилди. Аниқроқ айтганда, илгари алмашлаб экиш учун хўжалик раҳбари ва бош агроном масъул эди. Алмашлаб экиш участкасининг тузилиши билан бу ишга участка бошлиғи ва бригадир ҳам жавоб берадиган бўлди.

Бундан ташқари алмашлаб экиш участкаларининг ташкил этилиши билан далада ишловчиларга маданий-маиший шароит яратиш, улар ўртасида оммавий-сиёсий тушунтириш ишлари олиб боришда ҳам қулайликлар яратилди. Илгари ҳар бир бригадада дала шийпони, болалар боғчаси, иссиқ овқат ташкил этиш зарур эди. Бундан ташқари ҳар бир дала шийпонида қоровул бўлиши керак. Ер майдони 300—350 гектар бўлган алмашлаб экиш участкасида бештадан еттитагача пахтачилик ва бир-иккита дончилик ем-хашак тайёрлаш бригадаси ёки звеноси бўлиши керак.

Совхозимизда 12 та алмашлаб экиш участкаси бўлиб, уларга 89 бригада бирлашган. Биз алмашлаб экиш участкаларини ташкил этиб, уларнинг ҳар бирида биттадан типовой дала шийпони бўлишига эришдик. 89 бригада эмас, балки 12 участкада доимий болалар боғчаси ташкил этдик. Умумий овқатланишни ташкил қилишда ҳам ўзгариш ясадик. Совхозда битта марказлашган ошхона ташкил этилди. Иссиқ овқат ҳар бир участкага термослар-транспорт воситалари орқали етказиб бериладиган бўлди. Энг муҳими иссиқ овқат бепул қилинди. Ана шуларнинг ўзигина маданий-маиший хизмат кўрсатиш сарф-харажатларини олдингига нисбатан кескин камайтиришга олиб келди.

Бригадаларда коллектив пудратга ўтиш ва дала меҳнаткашларининг маданий-маиший шароитларини яхшилаш хўжалигимизда меҳнат унумдорлигининг ошишига, мавжуд техника ва ишчи кучидан оқилона фойдаланишга, суғориладиган ерларнинг ҳар бир гектаридан юксак самара олишга хизмат қиляпти. Бундан ташқари хўжалик экономикасининг етакчи тармоғи пахтачиликдагина эмас, бошқа соҳаларда ҳам салмоқли пировард натижаларга эришиш имконини берди. Шу ўринда мен баъзи мисолларни келтирмоқчиман. 1981 йили совхозимизда 12 минг 854 тонна пахта, жумладан қарийб 7 минг тонна ипак пахта, 3975 тонна дон ва бошқа кўплаб қишлоқ хўжалик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштирилди. 1983 йилга келиб 16,5 минг тоннадан кўпроқ пахта хирмони тикланди. Бунинг 15,3 минг тоннадан зиёди ипак пахтадир.

Коллектив пудратни жорий этиш туфайли қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш миқдорини ошириш билан бир вақтда унинг сифатига эътибор ҳам кучайди. Ҳосилдорликни ошириш билан бир қаторда эртаги ва юқори сифатли маҳсулот етиштириш йўллари изланди.

Масалан, пахтачиликни олайлик. 1981 йили пахта майдонининг ҳар бир гектаридан 34,7 центнердан, 1982 йилда 48,6 центнердан ҳосил кўтарган бўлсак ўтган йилнинг ғоят мураккаб об-ҳаво шароитида ҳосилдорлик 45 центнерни ташкил этди. Бу пландагидан 9,3 центнерга кўпдир. Бошқа қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлиги ҳам йил сайин ошиб бормоқда. 1982 йилда бошоқли дон экинларининг ҳар гектаридан 45, 1983 йилда эса 51 центнердан хирмон кўтардик. Дон учун экилган маккажўхори ҳосилдорлиги 1981 йилдаги 90 центнердан ўтган йилда 100 центнерга етказилди. Полиз экинлари ҳосилдорлиги гектар бошига 306, беда пичани ҳосилдорлиги эса 208 центнерга тўғри келди. Чорва молларнинг бош сони кўпайиши билан бир вақтда маҳсулдорлиги оширилди. Мавжуд сигирларнинг ҳар бошидан 3036 килограммдан сут соғиб олинди. Бу пландагидан 240 килограмм кўп демакдир.

Гўштга топширилаётган қорамолларнинг ўртача тирик вазни йил сайин ошиб бормоқда. Ўтган йили ҳар бош қорамол 450 килограмм, ҳар бир чўчқанинг тирик вазни 105 килограмм тош босди. Қорамолларнинг ўртача тирик вазни 1982 йилдагига нисбатан 100 килограммга кўпайди.

Чорва молларни урчитиб кўпайтириш диққат марказимизда турибди. Ўтган йили ҳар юз бош сигирдан 90 тадан бузоқ, ҳар юз бош совлиқдан 120 бошдан ҳисори қўзи олинди. Паррандачилик ҳам йил сайин ривожланмоқда. Ўтган йили 10 мингтага яқин парранда парвариш қилдик. Товуқларнинг ҳар биридан 160 ўрнига 203 донадан тухум олишга муваффақ бўлдик.

Тўғри, бизда урғочи моллар структураси кўрсатилганидан бирмунча кам бўлмоқда. Биз бу камчиликларни ҳам бартараф этиш чора-тадбирларини кўрамиз.

Коллектив пудратни жорий этиш ва алмашлаб экиш участкаларини ташкил қилиш билан хўжаликнинг барча муаммолари бартараф этилди, деган гап келиб чиқмайди. Бу борада совхоз раҳбарлари, мутахассислари, айниқса, иқтисодчилари чидам ва қунт билан иш юритишлари, алмашлаб экиш участкалари ва бригадалари бошлиқлари билан мунтазам ишлашлари керак.

Мен хўжаликнинг иқтисодий кўрсаткичларига ҳам тўхталиб ўтмоқчиман. 1980 йили совхознинг жами даромади 12 миллион 241 минг сўмни ташкил этган эди. Ўтган йили эса кўрсаткич 25 миллион 678 минг сўмни ташкил қилди. Бу пландагидан 15,7 миллион сўмга кўпдир. Соф фойда 1981 йилда 327,9 минг сўмни, 1982 йилда 8 миллион 793 минг сўмни ташкил этди. Ўтган йили пландаги 1 миллион 820 минг сўм ўрнига 12 миллион 638 минг сўм соф фойда кўрдик. Ҳатто чорвачиликни ҳам пландаги 581 минг сўм ўрнига 634 минг сўм даромад билан якунладик.

Совхоз ишлаб чиқаришининг рентабеллиги 1981 йилдаги 3,3 процент ўрнига 1982 йилда 62, 8 процентни, ўтган йили эса 97,8 процентни ташкил этди. Совхоз ишчиларининг меҳнат унумдорлиги ошиши билан бир вақтда уларнинг ўз меҳнатлари самараларидан манфаатдорликлари ҳам ўсиб борди. Совхозимиздаги ҳар бир ишчининг ўртача ойлик иш ҳақи 1981 йилда 222 сўмга, 1983 йилда 285 сўмга тўғри келди.

Лекин, шуни ҳам айтиш керакки, хўжалигимиз фаолиятида ҳали ўринсиз сарф-харажатлар бор. Совхоз маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари ишлаб чиқариш сарф-харажатларини камайтириш, маҳсулот таннархини пасайтириш юзасидан бир қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар. Бу тадбирлар асосан фан-техника тараққиёти ютуқлари ва илғор тажрибаларни ишлаб чиқаришга жорий этиш йўли билан совхоз ишлаб чиқаришини кенг кўламда комплекс механизациялаш, химизациялаш ва мелиорациялашдан иборатдир.

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми, 1984 йил февраль ва апрель Пленумлари, СССР Олий Советининг биринчи сессияси ва агросаноат комплекси проблемаларига бағишланган Бутуниттифоқ иқтисодий кенгашида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида янгидан янги марраларни забт этиш, мавжуд имконият ва резервлардан тўлароқ фойдаланиш, юксак пировард натижаларга эришиш вазифалари қўйилди. Шу муносабат билан совхозимизда асосий ишлаб чиқариш воситаларини тартибга келтириш, ортиқча харажатларни қисқартириш, меҳнат унумдорлигини планга қўшимча 1 процентга кўпайтириш, маҳсулот таннархини ярим процентга камайтириш йўлларини изламоқдамиз.

Маълумки, ишлаб чиқариш муваффақиятларини кадрлар белгилайди. Шунинг учун ҳам совхоз дирекцияси, партия комитети, касаба союз ташкилоти кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш масаласига алоҳида эътибор бермоқда. Хўжалигимизда СССР Давлат мукофоти лауреати Холмўмин Сафаров, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор Жиянқул Рустамов, қўш Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалерлари Мамлакат Бегимқулова, Хайрулла Қиёмов ўртоқлар бошлиқ алмашлаб экиш участкалари ва бригадалари йил сайин янгидан янги муваффақиятларга эришмоқдалар. Уларнинг издошлари кўпаймоқда. Шунинг учун ҳам бизда ҳар бир янгилик кенг қўлланилмоқда ва ажойиб самара бермоқда. Ўтган хўжалик йили якунлари бўйича совхозимиз республика социалистик мусобақасида ғолиб топилиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди. Бизнинг байроқдор хўжалигимиз меҳнаткашлари бундан кейин ҳам ўз аҳдларига содиқ бўлиб қоладилар. Юксак шарафни оқлаб, 1984 йилда 18 минг тонна, шу жумладан 15.5 минг тонна ингичка толали пахта етиштириш ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг бошқа соҳаларида ҳам зиммага олинган социалистик мажбуриятларнинг ошириб бажарилишини таъминлайдилар. Бу Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллигига муносиб тўёна бўлади.

А. ҚУРБОНОВ,
Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоз директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Бугун—болаларни ҳимоя қилиш халқаро куни

КАДРДА—БАХТИЁР АВЛОД

Болалар бизнинг келажагимиз. Зеро, улуғ пролетар адиби Максим Горький айтганидек, келажак болаларникидир. Ўзбекистон телевидениеси коллективи ҳам истиқбол эгалари бўлмиш болаларни тарбиялаш борасида самарали ишлар қилиб келмоқда.

Кунора экранда кўрсатиладиган ва миллионлаб болалар эътибори жалб этиладиган махсус кўрсатувлар фикримизнинг далилидир. Ана шундай эшиттиришлардан бири «Инсон болаликдан бошланади» деб аталади. Бу кўрсатувда ота-оналар, боғча мудирлари ва тажрибали тарбиячилар, бошланғич синф ўқитувчилари иштирок этишади. Кўрсатув мобайнида болаларнинг маънавий ва жисмоний камолоти хусусида гап боради.

Кўпминг сонли томошабинларда катта қизиқиш уйғотаётган яна бир кўрсатув «Сўз кетидан сўз келар» деб номланади. Сўз кетидан қандай сўз келиши кичкинтойларни беҳад қизиқтиради. Эшиттиришнинг асосий йўналиши рус тилини ўрганишга қаратилганки, шу мавзудаги ҳар бир суҳбат рус тили дарсларини ўзлаштиришда ҳам қўл келаётир. Шуни ҳам айтиш керакки, ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадалари фаолияти кейинги пайтларда ибратли тус олмоқда. Мунтазам суратда бериб борилаётган «Ўқувчилар бригадасида» кўрсатуви катталар ҳаётига фаол аралашаётган ўқувчилар ҳақида. Бу кўрсатув ёшларни шахсий намуна кўрсатишга, коммунизм қуриш ишида барчага ибрат бўлишга даъват этади.

«Гўзаллик оламига саёҳат», «Қизиқарли учрашувлар», «Китоб — бизнинг дўстимиз» каби ранг-баранг, мароқли кўрсатувлар ҳам кичкинтойлар маънавиятини бойитишга хизмат қилаётир.

Н. ШОМУРОДОВ,
телережиссёр, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби.

ИСТИҚБОЛНИНГ ГАРОВИ ТИНЧЛИК

Ер юзида ҳар секундда учта ёки бир йилда 125 миллиондан зиёд чақалоқ туғилади. Ҳозир болалар планетамиз аҳолисининг 36 процентини ташкил қилади. Уларнинг ҳаммаси тинч ва бахтли яшаши керак. Бутун прогрессив инсоният истаги шундай.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг бундан йигирма йил илгари қабул қилган болалар ҳуқуқини таъминлаш тўғрисидаги декларациясида: «Инсоният ўзида нимаики яхши нарса бўлса, ҳаммасини болаларга бериши керак», — дейилади. Қарийб юз миллион бола ҳар куни оч ҳолда уйқуга ётаётган, икки юз миллион ўсмир ўқишдан маҳрум бўлган, 145 миллион ўғил-қиз қорнини тўйғазиш учун эрта-ю кеч ишлашга мажбур бўлиб турган бир пайтда, ҳарбий харажатларга тобора кўпроқ маблағ сарфланаётган шу кунларда бундай улуғвор принципларни амалга ошириш мумкинми?!

Бизнинг мамлакатимизда ёш гражданлар алоҳида меҳр-муҳаббат ва эътибор билан қуршаб олинган. Партия-ҳукуматимиз уларнинг ҳар томонлама етук, баркамол бўлиб улғайиши ҳақида доимо оталарча ғамхўрлик қилиб келмоқдалар.

КПСС XXVI съезди ва партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорлари, ўртоқ К. У. Черненконинг йўл-йўриқ ва кўрсатмалари, мактаб ислоҳоти юзасидан кейинги пайтда қабул этилган партия-ҳукумат ҳужжатларида болаларнинг ҳар томонлама камол топиши, таълим-тарбияси, хусусан, меҳнат ва жисмоний тарбияси, уларнинг саломатлигини мустаҳкамлаш, бахтли келажаги учун ғамхўрлик қилиш борасида қатор янги тадбирлар белгиланди.

Мамлакатимизда ёшликдан бошлаб соғлом келажагимизга асос солинади. Бинобарин, соғлом бола ишончли келажакдир. СССРда оналик ва болаликни ҳимоя қилишнинг илмий асосланган бутун бир системаси мавжуд. Бир қанча мўътабар ҳужжатларимиз оналик ва болаликни муҳофаза этиш, болалар тарбияси ва ўқиши учун қулай шарт-шароитлар яратиб бериш, уларга кўрсатилаётган медицина хизматини янада яхшилаш, оналар меҳнатини ва турмуш шароитларини енгиллаштириш, оналикни рағбатлантириш каби масалаларга бағишлангандир.

Биргина бизнинг республикамизда 990 дан зиёд даволаш-профилактика муассасалари болалар соғлиғини сақлаш ва мустаҳкамлаш ишига хизмат қилмоқда. Болалар санаторийларидаги ўринлар сони тўққиз мингдан ошиб кетди. 7000 дан ортиқ болалар ясли ва боғчаларида қарийб бир миллион фарзандларимиз тарбияланмоқда. Малакали педиатр врачлар меҳнаткашлар фарзандларининг соғлиғини сақлаш ва мустаҳкамлаш ишига посбонлик қилмоқда.

Болалар боғча-яслилари, мактаблар, мактаб-интернатларда ўғил-қизларимиз таълим-тарбия олиши, яхши ўқиши, овқатланиши, дам олиши учун ҳамма шароит яратилган.

Советлар мамлакати ўз фарзандларини ғоят севади ва ардоқлайди. Зотан улар кўпмиллатли қудрати Ватанимизнинг шонли революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарини муносиб давом эттирувчиларидир. Совет болалари Ер юзидаги барча миллат ва элатларнинг фарзандлари билан дўст бўлиб яшашни истайдилар. Эркпарвар кишиларнинг бугунги кунда миллий мустақиллик, ижтимоий тараққиёт ва мустаҳкам тинчлик учун олиб бораётган кураши барча қитъалардаги болаларнинг бахт-саодати учун олиб борилаётган курашдир.

Т. ДАМИНОВ,
Ўзбекистон педиатрия илмий-текшириш институти директори.

Бахтиёр болалик.

Г. Ёқубов фотоси.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

ТИНЧЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

Совет Иттифоқи халқаро кескинликни юмшатиш, тинчликни мустаҳкамлаш учун, давлатларнинг социал тузумидан қатъи назар улар ўртасидаги муносабатлар тинч-тотув яшаш, яхши қўшничилик ва тенг ҳуқуқлилик муносабатлари бўлиши учун ҳамма ишни қилиб келмоқда ва бундан буён ҳам қилаверади. Чет эл оммавий ахборот воситалари ўртоқ К. У. Черненконинг комсомол ташкилотлари секретарларининг Москвадаги умумармия кенгашида сўзлаган нутқини кенг шарҳлаб, шу фикрни таъкидламоқдалар.

Совет раҳбари ўзининг ёрқин нутқида Совет Иттифоқи комсомол ва ёшларининг мураккаб халқаро вазиятда, уруш хавфи анча кучайган, мафкуравий кураш ўткирлашган шароитда ҳал этилаётган катта ва муҳим вазифалари ҳақида гапирди, деб ёзади Чехословакияда чиқадиган **«Руде право»** газетаси. Реакцион империалист доиралар ҳозирги жаҳон ривожининг бош тенденциясига кўника олмаяптилар. Тарих ғилдираги ўзининг табиий ҳаракатида социализм фойдасига ишлаётганини улар англаб турибдилар. Шунинг учун ҳам улар халқаро ишларни зўравонлик позициясида туриб юритишга интилмоқдалар.

К. У. Черненко, деб уқтиради ГДРдаги **«Нойес Дойчланд»** газетаси, КПСС, Совет Иттифоқи давлатлар ўртасидаги муносабатлар тинч-тотув яшаш, яхши қўшничилик ва тенг ҳуқуқлилик муносабатлари бўлиши учун ҳамма ишни қилиб келганликларини ва бундан буён ҳам ҳамма ишларни қилаверишларини айтди. Совет раҳбари СССРнинг, социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатларнинг халқаро кескинликни юмшатишга, тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган ташаббусларини эслатиб ўтди. Варшава Шартномасидаги қардош мамлакатлар армияларининг жангчилари билан алоқаларни ҳар томонлама ардоқлаб асраш ва ривожлантиришга чақирди.

Америкадаги АП ахборот агентлиги хабар қилади: К. У. Черненко Москвада сўзлаган нутқида армия комсомоли мураккаб халқаро вазиятда, уруш хавфи, ядровий уруш таҳликаси анча кучайган, мафкуравий кураш ўткирлашган шароитда муҳим вазифаларни ҳал этаётганини айтиб ўтди. Москванинг таъкидлашича, империалистлар ҳарбий-стратегик мувозанатни ўзгартиришга зўр бериб уринмоқдалар, Совет Иттифоқи ва унинг иттифоқчилари эса халқаро кескинликни юмшатиш мақсадида доимо ташаббуслар билан майдонга чиқмоқдалар.

Совет раҳбари, деб хабар қилади Англиядаги **Рейтер** ахборот агентлиги, жаҳон майдонида холис ниятга ёт бўлган ва ақл-идрок мулоҳазаларига гунг бўлган сиёсий кучлар билан иш кўришга тўғри келаётганини таъкидлаб ўтди. Москванинг айтишича, Совет Қуролли Кучларининг тийиб турувчи қудрати бу соҳада бебаҳо роль ўйнайди, бу қудрат ер юзидаги ялпи тинчликнинг кафилидир. (ТАСС).

АПАРТЕИД СИСТЕМАСИ ҚОРАЛАНДИ

БИСАУ. Яшил Бурун Республикаси билан Нигер Республикаси ирқчи ЖАР режими ўтказаётган ғайриинсоний апартеид сиёсатини кескин қоралайдилар, дейишди иккала давлатнинг бошлиқлари Аристидес Перейра билан Сейни Кунче. Нигер президентининг Яшил Бурун Республикасига қилган визити охирида Праеда тарқатилган қўшма ахборотда таъкидланишича, БМТ Хавфсизлик Кенгашининг 435 резолюцияси асосида Намибияга чинакам мустақиллик берилмай туриб, ваҳшиёна апартеид системаси тугатилмай туриб, қитъа жанубида мустаҳкам тинчлик ўрнатиб бўлмайди. Ҳужжатда Жанубий Африка ва Намибия халқларининг Жанубий Африка африкаликлар миллий конгресси ҳамда Жануби-Ғарбий Африка халқ ташкилоти раҳбарлигида озодлик ва мустақиллик учун, ирқчиликка қарши одилона курашини ҳеч сўзсиз қўллаб-қувватлаш изҳор этилади.

(ТАСС).

ЭРОНДА ПАРЛАМЕНТ САЙЛОВИ ЯКУНЛАРИ

НИКОСИЯ. (ТАСС). Бу ерда Эронда парламентга ўтказилган сайлов якунлари тўғрисида хабар олинди. Ислом кенгаши мажлисига 251 депутат (270 ўринга) сайланди. Қолган 19 депутат бир қанча шаҳарларда шу йил июль ойининг охирига мўлжалланаётган сайловда қўшимча равишда сайланади.

Эронда эълон қилинган рўйхатлар шундан далолат берадики, Эрон парламентининг янги составига ҳукмрон руҳонийларнинг вакиллари, Ислом Республикаси партияси, шунингдек бошқа ислом ташкилотларининг уларни қўллаб-қувватловчи аъзоларигина сайланди. Иккинчи чақириқ Эрон парламентига сайланган депутатлар орасида унинг аввалги составидаги сингари Эрон меҳнаткашларининг бирорта ҳам вакили йўқлиги эътиборни ўзига жалб этади.

УХВМ сессиясида

ПЕКИН, 30 май (ТАСС). Умумхитой халқ вакиллари мажлиси (УХВМ)нинг давом этаётган сессиясида «ХХРнинг миллий районлар автономияси тўғрисидаги қонуни» лойиҳаси муҳокама қилинди. Эълон қилинган материаллардан маълум бўлишича, ҳозирги вақтда ХХР территориясининг 60 процентидан кўпроғини ташкил этувчи 116 та миллий автоном бирликда 120 миллион киши истиқомат қилади, шундан атиги 50 миллион киши майда миллатларнинг вакилларидир. Бу районларга Хитой (Хан) миллатига мансуб кишилар кўчирилиши натижасида шундай аҳвол вужудга келган. Сессиядаги нутқларда уқтириб ўтилишича, «Миллий районларнинг экономикаси ва маданияти анча паст савияда турибди, бу эса миллатлар ўртасидаги тенгсизликнинг ҳақиқий кўринишидир».

Хитой матбуотининг хабарларига кўра, сессияда Чжао Цзияннинг ҳукуматнинг иши тўғрисидаги докладини муҳокама қилиш чоғида депутатлар асосан икки соҳага: «иқтисодий ва структуравий ислоҳотларни» ўтказишга ва «очиқ эшиклар» сиёсатини ривожлантиришга эътибор бердилар.

Жумладан, ажнабий корхона эгаларига солиқ соҳасида енгилликлар бериш, батамом чет эл капиталининг мулки бўлиб қоладиган корхоналар қурилишига рухсат этиш белгиланмоқда.

ХАНОЙ, 30 май (ТАСС). УХВМнинг Пекиндаги сессиясида, — деб уқтирилади «Нян Зан» газетасининг редакцион мақоласида, Хайнань маъмурий районидаги ҳокимият органларини ташкил этиш тўғрисида лойиҳа тақдим этилди, бу районга Вьетнамга қарашли Хоангса ва Чионгса ороллари ҳам киритилган. Бундай хатти-ҳаракатлар Вьетнам халқига нисбатан ошкора душманлик характерида бўлиб, халқаро нормаларга зид бўлиб тушади ва Пекин сиёсатининг босқинчилик ҳамда гегемончилик моҳиятини батамом фош қилади.

Чионгса ва Хоангса ороллари Вьетнамнинг муқаддас территориясидир, буни Пекиннинг ҳеч қандай сохтакорлик усуллари бузиб кўрсата олмайди, деб таъкидлайди «Нян Зан» газетаси. Хитой Хоангса оролини қонунга хилоф равишда ҳамон оккупация қилиб турибди. Хитой раҳбарлари Хайнань маъмурий районида ҳокимият органларини ташкил этиш лойиҳасини ўртага қўйиш орқали Чионгса архипелагини ҳам оккупация қилиб олишга интилмоқдалар. Мана шуларнинг ҳаммаси Пекиннинг Вьетнам халқига нисбатан стратегияси ва тактикаси тобора кучлироқ душманлик тусини олаётганини, Пекин ўзининг Шарқий денгиздаги, Ҳинди-Хитойдаги ва жануби-шарқий Осиёдаги босқинчилик режаларидан воз кечмаганини яна бир бор тасдиқлайди, деб ёзади «Нян Зан» газетаси.

ХАБАРЛАР ОҚИМИ

РАСМИЙ ДЎСТЛИК ВИЗИТИ БИЛАН

БЕРЛИН. ГБСП Марказий Комитети, ГДР Давлат Кенгаши ва ГДР Министрлар Советининг таклифига биноан КМП Марказий Комитетининг Бош секретари, КХДР президенти Ким Ир Сен бошчилигидаги КХДР партия-давлат делегацияси расмий дўстлик визити билан Берлинга келди.

Делегацияни ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Эрих Хонеккер, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

БОШ МИНИСТРНИНГ АЙТГАНЛАРИ

БАЙРУТ. Ливан бош министри Р. Караме бундай деди: Миллий бирлик ҳукуматининг асосий вазифалари мамлакат жанубини ва Бекаа водийсининг ғарбий қисмини Исроил оккупациясидан озод қилишдан, ички хавфсизликни таъминлашдан, шунингдек мамлакатдаги аҳволни нормаллаштиришга тааллуқли бошқа бир қанча муаммоларни ҳал этишдан иборат. Бу мақсадларга эришиш муайян вақт ва барча манфаатдор томонларнинг ҳамкорлигини талаб қилади, деб уқтирди Р. Караме. (ТАСС).

ПЕКИНДАН ОЛИНГАН ХАБАР

ПЕКИН, 30 май. (ТАСС). Пекиндан хабар берилишича, Хитой Компартияси маслаҳатчилари Марказий комиссиясининг раиси Дэн Сяопин Гонконг ва Макао журналистлари билан суҳбатда «Гонконг қайтариб берилгач ва унга нисбатан суверенитет ўрнатилгач, Хитой у ерда ўз қўшинларини жойлаштиради» деди.

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари VIII халқаро Тошкент кинофестивали давом этмоқда

ТОШКЕНТ ЭКРАНИ — ДЎСТЛИК КЎЗГУСИ

Суратда: Кинофестиваль қатнашчиларидан бир группаси, (чапдан ўнгга) бангладешлик санъатшунос Ислом Ҳамид, Корея Халқ Демократик Республикасидан келган артистлар Хван Сом Рим ва Пак Хё Син, продюссер Статье Шах (Бангладеш).

В. Молгачев фотоси.

✦ ТИНЧЛИК, ДЎСТЛИК, БИРДАМЛИК ЭКРАНИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

✦ ИЖОДКОРЛАРНИНГ ДАВРА СУҲБАТИ АВЖИДА

✦ ҲОЗИРГИ ЗАМОН КИНЕМАТОГРАФЧИЛАРИ БИРИНЧИ НАВБАТДА ТИНЧЛИК ВА УНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН КУРАШЧИЛАРДИР

✦ ТОМОШАБИНЛАР, САНЪАТ МУХЛИСЛАРИ ТИНЧЛИК, СОЦИАЛ ТАРАҚҚИЁТ ВА ХАЛҚЛАР ОЗОДЛИГИ УЧУН КУРАШ ИШИГА ҲИССА ҚЎШАЁТГАНЛАРНИ ОЛҚИШЛАМОҚДАЛАР.

Уч қитъа мамлакатларининг халқаро кинофестивалида Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон киностудияларида экранлаштирилган фильмлар ҳам муваффақиятли намойиш этиляпти. Қардошларимиз экранга тавсия этган асарлар совет кино санъатининг бугунги равнақини ёрқин кўрсатиб бериши керак. Масалан, Қирғизистон кинематографчилари суратга олган «Бўри уяси» (реж. Б. Шамшиев) картинаси ўзининг актуал, томошабинни ҳаяжонлантирадиган, ўйлантирадиган мазмуни билан эътибор қозонмоқда. Суратда: шу фильмдан бир кўриниш.

Фестиваль минбари

ЯШАСИН, КИНО!

Хесус Эрнандес ТОРРЕС,
Мексика радио-телевидение ва кинематографиясининг бош директори, делегация раҳбари.

СОВЕТ ХАЛҚИ, хусусан, санъат мухлислари «Яшасин Мексика» деган фильмни яхши билишади. Мазкур асарни буюк санъаткор Сергей Эйзенштейн экранлаштирган. Картинада жонажон мамлакатимизнинг ўзига хос образи яратилган эди. Бу бетакрор иш нафақат Мексика, балки, бутун Лотин Америкаси мамлакатлари кинематографияси тараққиётига ижобий таъсир кўрсатди.

Тошкент кинофестивалининг уч қитъа кинематографиясининг юксалишига қўшаётган ҳиссаси катта. Олтмиш саккизинчи йилдан бери мунтазам ўтказиб келинаётган бу анжуман энг аввало муқаддас мақсади — «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун!» деган шиори билан диққатга сазовор. Сўнгги йилларда уч қитъа кино санъатида ижтимоий-сиёсий воқеаларни актив позициядан туриб тасвирлаган, эзгулик ишига муносиб ҳисса бўлиб қўшилган фильмлар кўпайган экан, бунда Тошкент фестивалининг ҳал қилувчи ҳиссаси бор. Тошкент экранининг даъвати билан иш кўраётган санъаткорлар ютқазмайди, ғалаба қилади.

Маълумки, анжуман Осиё ва Африка мамлакатларининг кинофестивали сифатида иш бошлаган эди. Дастлабки уч учрашувда Лотин Америкаси мамлакатлари меҳмон сифатида қатнашдилар. Кинофестивалнинг олижаноб мақсади, юксак савияда ташкил этилиши, беғубор дўстлик давралари, суҳбатлар қитъамиз кинематографчиларини ўзига ром этди. Тўртинчи анжумандан бошлаб Лотин Америкаси мамлакатлари санъаткорлари ҳам расмий иштирокчи сифатида қатнашишяпти.

САККИЗИНЧИ кинофестиваль кутилган даражада, юксак савияда уюштирилганлиги ва ўтаётганлиги билан бизни хурсанд этмоқда. Бу ерда делегацияларнинг муваффақиятли ишлаши учун барча шарт-шароитлар муҳайё қилинган. Чет эллик кинематографчилар Тошкент кинофестивалида ҳеч қандай конкуренция йўқлигидан, аксинча, бу учрашув ажойиб дўстлик гурунги сифатида давом этаётганлигидан хурсандликларини ўз кўзимиз билан кўриб, ҳис қилиб турибмиз. Учрашувнинг шарофати ҳақида ҳар қанча гапирсак арзийди. Бу ерда яқиндагина ўзининг миллий кинематографиясига эга бўлган мамлакатлар вакиллари йирик кинематографик давлатларнинг маданият арбоблари билан бемалол ошкора суҳбатлашмоқдалар. Бу гурунглар самимийлиги билан характерлидир. Мен ҳамкорликда фильм яратиш устида фикрлашиб олаётган ижодкорларни кўрдим.

Фестиваль экранини томоша қилар эканман, совет кино санъатининг юксак ғоявий-бадиий савиясини, бугунги камолотини, равнақини яна бир бор ҳис этдим. Масалан, анжуман репертуарига киритилган «Семён Дежнёв», «Низомий», «Гуноҳингни юв», «Даҳонинг ёшлиги», «Республикага ким ўқ узмоқда» каби фильмлар режиссураси билан ҳам, актёр ва актрисаларнинг оригинал таҳлили билан ҳам эътиборга, мақтовга молик. Умуман, совет кинематографияси ҳамиша, ҳамма вақт намуна, ибратли. Бизнинг мамлакатимизда «Потёмкин броненосеци», «Она», «Солдат ҳақида баллада» каби классик фильмларни ҳамон катта қизиқиш билан томоша қиладилар. Совет кино санъати усталарининг кейинги йиллардаги ишлари ҳам кинотеатрларимизда муваффақият билан намойиш қилиняпти. Бу асарлар юксак эстетик мазмуни, савияси ва сифати билан ажралиб туради. С. Эйзенштейннинг «Яшасин, Мексика!» фильмини эса ўқув материалидек қабул қилганмиз.

Уч қитъа анжуманида актив иштирок этиб келаётган санъаткорларимиз саккизинчи учрашув экранига ўзларининг энг яхши картиналарини олиб келишган. Масалан, «Нокаут» деган фильмимиз ҳақида илиқ фикрлар эшитяпмиз. Делегациямиз составида Серхио Ольхович, Гонсало Мартинес Ортега, Сильвия Манрикес каби машҳур кинематографчилар бор.

Ғоятда олижаноб мақсад йўлида ўн олти йилдан бери актив фаолият кўрсатиб келаётган Тошкент кинофестивалига фақат ва фақат зафарлар тилаймиз. Анжуман ташкилотчиларига, фестиваль Бош дирекциясига ўз миннатдорчилигимизни изҳор этамиз.

ҚАЛБ СЎЗЛАРИ

Кинофестиваль қатнашчилари ва меҳмонлари орасида Тошкент халқаро экранининг қадрдонлари, машҳур режиссёрлар, кино маданиятининг арбоблари ва ташкилотчилари бор. Улар саккизинчи учрашув, унинг программаси, умуман, анжуман ҳақидаги сўзларини тўлиб-тошиб, илҳомланиб сўзлаб беришмоқда.

Дагводоржийн МЭНДБАЯР,
(киноактриса, МХР)

ТОШКЕНТ халқаро кинофестивали тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун кураш ишига катта ҳисса қўшаётган анжуман. Бу учрашувни ҳар қанча улуғласак арзийди. Унинг даъвати туфайли турли мамлакатлар маданиятида қувончли ўзгаришлар юз беряпти, одамларнинг маънавий камолотида эзгу силжишларни кўряпмиз. Чет эллик эзгу фикрли дўстларимиз кинони энг аввало тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун курашда муҳим қурол, восита деб билмоқдалар. Шунинг учун ҳам биз Тошкент фестивалини севамиз, қадрлаймиз, унинг обрўйи учун курашамиз.

Траоре ФАНТА,
(Сенегал делегацияси бошлиғи).

БИЗ Тошкент экранидан бир умр миннатдормиз. Мамлакатимиз кино маданиятининг атоқли арбоби Сембен Усмоннинг энг яхши фильмлари худди шу экранда намойиш этилиб, эътироф этилган, жаҳон экранларига чиққан. Режиссёр С. Усмоннинг кейинги йиллардаги изланишлари янада самарали, оригинал бўлишида Тошкент кинофестивалининг даъвати, унинг ижодий даврасида ўртоқлашилаётган тажрибалар, илғор йўналишлар, совет санъаткорларининг актив ижтимоий-сиёсий ташаббускорлиги муҳим роль ўйнаяпти.

Ўзбекистонликларнинг миллий кино маданиятимизга бўлган қизиқишидан, ҳурматидан хурсандмиз. Улар биринчи учрашувдаёқ «Эмитай», «Амок» каби фильмларимизни тилга олишди. Бундай эътибор ва муносабат бизга ҳамиша илҳом бағишлайди.

Фернандо ЛАВЕРДЕ,
(сценарист ва режиссёр, Колумбия)

МЕН Тошкентга келиб республиканинг қутлуғ тўйи яқинлигини эшитдим. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг бўлажак 60 йиллиги юбилейи билан барча дўстларимизни муборакбод этаман.

Тошкентни йирик халқаро учрашувлар, Бутуниттифоқ йиғилишлари мунтазам ўтказиб туриладиган ажойиб маскан деб эътироф этаётганлар жуда ҳақ. Масалан, фестиваль ўтаётган шу кунларда бу ерда СССР Педагогика Фанлари академиясининг эстетик тарбияга бағишланган кўчма сессияси ҳам бўляпти. Бу ғоятда олижаноб иш. Ишончим комилки, ҳаётнинг ўзи талаб этаётганидек, ёш авлодни тарбиялашда кинонинг роли янада кучаяди. Мен узоқ мулоҳазадан сўнг, Тошкент кинофестивалига ёш томошабинларга мўлжалланган фильмларнинг алоҳида кўригини ўтказишни таклиф қилдим. Агар, шундай қилинса, ажойиб ишга қўл урилган бўлур эди.

Табрик. Таассурот. Таклиф.

Бекеле АШАГРЕ,
(киношунос, Эфиопия)

КИНОСАНЪАТКОРЛАР фестивали халқаро аҳвол кескинлашган бир пайтда ўтмоқда. Унинг шиорида ёрқин кўрсатиб берилганидек, тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун кураш ишига ҳар бир ижодкор ўзининг муносиб улушини қўшиши керак. Шу боисдан чинакам эзгулик элчиси сифатида эъзозланаётган бу халқаро анжуманга янада мустаҳкам куч-қувват, ютуқлар тилаймиз.

Йео КОЗОЛОА,
(режиссёр, Фил суяги қирғоғи)

ДУНЁНИНГ турли бурчакларида ҳар йили кўплаб кинофестиваллар, экран санъатига бағишланган йиғилишлар ўтказиб туриладн. Уларнинг кўпида қатнашганман. Лекин, Тошкент учрашуви улардан фарқ қилади. Бу фестивалнинг мақсади улуғ. Учрашув энг демократик анжуман. Бунда уч қитъанинг йирик кинематографик давлатлари қаторида яқиндагина ўзининг миллий кино санъатига эга бўлган давлатлар теппа-тенг қатнашиш ҳуқуқига эга. Бу ерда рақобат бўлмайди. Ана шунинг учун ҳам биз таклифнома олишимиз биланоқ Тошкентга интиламиз. Миллий маданиятимизнинг бугунги даражасини дўстларимизнинг холис назаридан ўтказиб олиш, келажак режаларимизда яна нималарга эътибор бериш ҳақида ўйлаб олиш кичкина мамлакатимиз кинематографчилари учун катта имкониятдир.

Беминнат ва бетакрор имкониятинг учун, шарофатинг учун ташаккур, Тошкент экрани.

Жерар СТРЕЙФ,
(Франция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси)

ХАЛҚАРО кинофестиваль экрани сабаб бўлиб, уч қитъанинг атоқли санъаткорлари билан танишяпмиз. Уларнинг ижоди, фильмлари бир-биридан фарқ қилса-да, ғоявий жиҳатдан яқин. Айниқса, озодлик ва мустақиллик учун курашаётган ватанпарварларнинг қаҳрамонлигини кўрсатувчи картиналар ҳаётийлиги билан диққатга сазовор.

Мен совет кинематографиясининг сўнгги йиллардаги ютуқларини кўришни орзу қилиб юрардим. Мана, фестиваль туфайли ана шу ниятимга етиб турибман. Кўпмиллатли совет кино санъатининг намуналари сифатида халқаро экранга ҳавола этилган асарлар юксак ғоявий-бадиий савияси билан эъзозга, аниқроғи, зўр қизиқиш ва муҳаббат билан кўришга арзийди. Масалан, ўзбекистонлик дўстларимнинг «Даҳонинг ёшлиги» бадиий фильми ажойиб асар. Абу Али ибн Синодек буюк инсон ва даҳонинг ҳаётига бағишланган мазкур картинани фестивалнинг энг яхши фильмларидан бири, деб ҳисоблайман.

Жоко СТОЙЧИЧ
(Белград «Фест» халқаро кинофестивалининг директори)

МЕН «Фест» халқаро кинофестивали ташкилотчилари номидан тошкентлик дўстларимни — учрашув ташкилотчиларини, фестиваль Бош дирекциясини катта муваффақият билан ўтаётган санъат байрами билан астойдил муборакбод этаман. Тошкент фестивали уч қитъанинг чинакам улкан санъат байрами!

Ўн олти йилдан бери мунтазам ўтказилиб келинаётган бу анжуман эндиликда ўзининг ажойиб анъаналарига эга. Бу анъаналар бизга ҳам қадрлидир. Белград халқаро кинофестивали Тошкент халқаро кинофестивалидан ҳали кўп нарсалар ўрганиши керак.

Биз келгусида ўтказиладиган барча фестиваллар ҳам худди мана шу кунлардагидек юксак савияда ўтишига ишонамиз.

«КИНОФЕСТИВАЛЬ ЙЎЛДОШИ»

Уч қитъа — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари киносанъаткорларининг Тошкент фестивали халқлар ўртасида дўстликни янада мустаҳкамлаш йўлида муҳим омил бўлиб хизмат қилаётир. Фестиваль одимларини бутун жаҳон зўр диққат билан кузатиб турибди.

Совет космонавтлари Л. Кизим, В. Соловьев ва О. Атьков ҳам ўзларининг самовий табрикномаларини йўлладилар. «Салют-7»—«Союз Т-11»—«Прогресс-21» илмий-тадқиқот комплексида иш олиб бораётган космонавтлар киносанъаткорларнинг бу сафарги кўриги ҳам аввалгилари сингари зўр шуҳрат қозонишига ишончлари комил эканлигини айтишди. «Кинофестиваль йўлдоши» журналининг мухбири Учишни бошқариш марказида навбатдаги алоқа сеансида космонавтлар билан суҳбатда иштирок этди.

«Кинофестиваль йўлдоши» журналининг иккинчи ва учинчи сонларида ана шундай дил сўзларини кўплаб ўқийсиз. Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари Тошкент халқаро фестивали Бош дирекциясининг журналида уч қитъа кино оламидаги янгиликлар ранг-баранг материаллар ва суратларда ҳикоя қилинади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ✲ ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги
А. Н. ОСТРОВСКИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ТЕАТР ВА РАССОМЛИК САНЪАТИ ИНСТИТУТИ
1984—85 ўқув йили учун
КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРНИНГ
1 КУРСИГА
ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ДРАМА ТЕАТРИ ВА КИНО АКТЁРЛИГИ—ўқиш муддати 4 йил.

БОЛАЛАР ТЕАТРИ АКТЁРЛИГИ (ўзбек группаси) — **ўқиш муддати 4 йил.**

ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИ АКТЁРЛИГИ (ўзбек ва рус группалари) — **ўқиш муддати 4 йил.**

МУЗИКА ТЕАТРИ АКТЁРЛИГИ (ўзбек, туркман, рус группалари) — **ўқиш муддати 5 йил.**

ДРАМА ТЕАТРИ ВА КИНО РЕЖИССЁРЛИГИ — ўқиш муддати 5 йил.

ТЕАТРШУНОСЛИК — ўқиш муддати 5 йил.

ЖИВОПИСЬ: СТАНКОВОЙ РАССОМЛИК, ТЕАТР РАССОМЛИГИ — ўқиш муддати 6 йил.

ГРАФИКА: КИТОБ ГРАФИКАСИ, СИЁСИЙ ПЛАКАТ — ўқиш муддати 6 йил.

ДЕКОРАТИВ-АМАЛИЙ САНЪАТ: САНОАТ ГРАФИКАСИ, КУЛОЛЧИЛИК САНЪАТИ — ўқиш муддати 5 йил.

ИНТЕРЬЕР ВА ЖИҲОЗЛАШ — ўқиш муддати 5 йил.

МОНУМЕНТАЛ-ДЕКОРАТИВ САНЪАТ: МОНУМЕНТАЛ-ДЕКОРАТИВ РАССОМЛИК — ўқиш муддати 5 йил.

СИРТҚИ БЎЛИМ:

ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИ АКТЁРЛИГИ (ўзбек ва рус группалари) — **ўқиш муддати 5 йил.**

ТАСВИРИЙ САНЪАТ ТАРИХИ ВА НАЗАРИЯСИ —ўқиш муддати 6 йил.

ИНСТИТУТГА КИРУВЧИЛАР ҚУЙИДАГИ ФАНЛАРДАН ИМТИҲОН ТОПШИРАДИЛАР:

мутахассислик, **СССР тарихи** (оғзаки), **она тили ва адабиёт** (ёзма ва оғзаки).

Институтга кирувчилар институт ректорининг номига ёзилган аризаларини кундузги ва сиртқи бўлимларга 1984 йилнинг 1 июнидан 5 июлигача топширадилар.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжат (асл нусхаси), институтга кириш учун характеристика, медицина справкаси (286-форма), 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат (бош кийимсиз), олий ўқув юртларига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни шахсан кўрсатадилар: паспорт, ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақида ҳужжат, меҳнат ёки колхоз дафтарчасидан нусха.

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРГА КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ 6 ИЮЛДАН БОШЛАНАДИ.

Стипендия умумий қоидага мувофиқ берилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Адрес: Тошкент шаҳри, 700031, Г. Лопатина кўчаси, 77-уй. Телефон: 56-28-80.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕҲНАТ БЎЙИЧА ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

ҚОЗОҒИСТОННИНГ ТЎРҒАЙ, ЦЕЛИНОГРАД, ПАВЛОДАР ОБЛАСТЛАРИНИНГ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИГА ИШЛАШ ВА ДОИМИЙ ЯШАШ УЧУН
КЎЧИРИШНИ УЮШТИРАДИ
КЎЧИШ ИСТАГИНИ БИЛДИРГАН ГРАЖДАНЛАРНИ РАСМИЙЛАШТИРИШ:
— Тўрғай областига — 1 июлгача;
— Целиноград областига — 15 июнгача;
— Павлодар областига — 20 июлга қадар амалга оширилади.

Кўчиш истагини билдирган оилаларга бир йўла тўланадиган нафақа берилади, мўлжалланган жойга бепул бориш ва багажни ташиш таъминланади, алоҳида турар жой ва белгиланган миқдорда томорқа ери берилади. Кўчувчилар кўчиб борган жойларида икки йил мобайнида квартира ҳақи тўлашдан, 8 йил муддатга қишлоқ хўжалик солиғи тўлашдан озод қилинади.

Маълумотлар ва йўлланмалар олиш юзасидан қуйидаги адресларга мурожаат этилсин;

ШАҲАРЛАРДА — область меҳнат бўлимига ёки аҳолини ишга жойлаштириш бюроларига, Нукус шаҳрида — Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг меҳнат бошқармасига;

РАЙОНЛАРДА — Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг меҳнат бошқармасига ва область меҳнат бўлимларининг район вакилларига;

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд ва Привокзальная кўчаси, 30-уй ҳамда аҳолини ишга жойлаштириш бюросининг район пунктларига.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/VI да **Наврўз**, 2/VI да **Севилья сартароши**, 3/VI да **Тўмарис.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/VI да **Келинлар қўзғолони**, 2/VI да **Зебуннисо**, 3/VI да **Рўё.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«СУВДА ЦИРК» Москва цирки артистларининг гастроллари** (1/VI да19.30да, 2/VI да 15, 18.30 да, 3/VI да 11, 15, 18.30 да).

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети «Ёш гвардия» нашриёти маъмурияти, партия ташкилоти, маҳаллий комитети бош редактор ўринбосари А. Мелибоевга отаси

Мелибой ОҒАЛИҚОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

1 ИЮНЬ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Нурафшон давра. 10.10 — Тириклар ва ўликлар. Бадиий фильм. 11.40 — Мультфильм. 12.20 — Концерт. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — Концерт. 16.25 — Рус тили. 17.00 — Петров ва Васечкиннинг оддий, ғаройиб саргузаштлари. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Ҳужжатли фильмлар. 23.30 — М. Глинканинг симфоник миниатюралари. 24.00 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 10.00 — Мактаб ўқувчиларининг УССР Давлат мукофотининг лауреати, ёзувчи В. Коротич билан учрашуви. 10.35 — Қувноқ нотачалар. 11.35 — Эҳ, шумтакалар. Бадиий фильм. 14.10 — Қўшиқлар ва чолғу куйларидан концерт. 14.55 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Онамларнинг мактаби. 19.15 — РСФСР халқ артисти Ю. Соломин. 20.45 — Телефильм. 21.00 — Ҳамдўстлик. 21.30 — Время. 22.00 — Шаҳар товушлари. Бадиий фильм. 7-серия. 22.55 — Футбол.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Фильм-концерт. 11.05 — Азизларим. 11.55 — Бойчечак. 12.30 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Болалар учун фильм. 18.25 — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига. 19.00 — Турмуш ва маданият. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Сенга, фестиваль. 20.15 — Мустаҳкам озуқа базаси учун. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Дунё воқеалари. 21.30 — Время. 22.00 — Кинофестиваль кундалиги. 22.20 — Комила. Бадиий фильм. 1-серия. 23.25 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 15.00 — МОСКВА-II. 18.30 — Ўқитувчилар учун консультация. 19.00 — Абитуриент-84. 19.30 — Дала шийпони — идеологик ишлар маркази. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Кинопрограмма. 21.30 — МОСКВА-II.

2 ИЮНЬ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.35 — Фильм-концерт. 10.05 — Спортлото. 10.15 — Калуга архитектураси. 10.45 — Сизга манзур адабиётлар. 11.30 — Ўсмирлар олами. 12.15 — Ғолиблар. 13.30 — Ўртоқ қўшиқ. 14.05 — Оила ва мактаб. 15.20 — Дунё воқеалари. 15.35 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 16.30 — С. Рахманиновнинг этюд манзаралари. 16.45 — Дўстларимиз чеҳраси. 17.30 — Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 18.00 — Халқ хорларининг иккинчи Бутунроссия кўриги. 18.40 — Мультфильмлар. 19.15 — Концерт. 19.30 — Цирк майдонида. 20.10 — Бўрон. Телеспектакль. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. Англия — СССР. 22.45 — Чет эл эстрадасининг куйлари ва оҳанглари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.30 — Телефильмлар. 10.15 — Тонгги почта. 10.45 — Ҳаётга йўлланма. 11.45 — Грузия телестудиясининг программаси. 13.05 — Ҳужжатли фильм. 13.25 — Саёҳатчилар клуби. 14.25 — Н. Д. Шпиллер ҳикоя қилади. 15.25 — Болалар учун фильм. 16.30 — Мультфильмлар. 17.00 — Вираж. 18.45 — Музикали киоск. 19.15 — Халқаро обзор. 19.30 — С. Прокофьев. Рус увертюраси. 19.45 — Телефильм. 20.00 — Спорт кўрсатуви. 20.45 — Здоровье. 21.30 — Время. 22.00 — Ашула айтмоқчиман. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.25 — Ҳужжатли фильмлар. 11.25 — Ёз кунларининг бирида. Бадиий фильм. 12.30 — Концерт. 13.30 — Салом, пионер ёзи! 14.10 — Кино артистлари куйлайди. 17.00 — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари VIII халқаро Тошкент кинофестивалининг тантанали ёпилиши. 18.00 — Мультфильмлар. 18.20 — Китоб — бизнинг дўстимиз. 19.10 — Буюк ва қудратли. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари VIII халқаро Тошкент кинофестивалининг ёпилиши. 23.00 — Комила. Бадиий фильм. 2-серия.

РАДИО

1 ИЮНЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Тинчлик ва бахт қўшиқлари. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 19.25 — Ёшлик. 20.15 — Кинофестиваль ҳамроҳи. 21.15 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — Ўзбек совет театри 60 ёшда.

2 ИЮНЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Сиз ёқтирган қўшиқлар. 9.30 — Қўшиқ — орзуим менинг. 10.15 — Дугоналар. 13.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун музикали программа. 17.00 — Опералардан саҳифалар. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Ерда, самода ва денгизда. 19.25 — Ёшлик. 20.15 — Кинофестиваль ҳамроҳи. 20.50 — Ҳозирги босқичда ғоявий кураш. 21.00 — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари VIII халқаро Тошкент кинофестивалининг тантанали ёпилиши тўғрисида репортаж. 21.30 — Қўшиқлар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС:
700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.